

Tájékoztató

a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával összefüggő jogszabályváltozásokról

Jogszály:

- 2013. évi CLXVIII. törvény egyes törvényeknek a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával összefüggő módosításáról
Megjelent: MK 2013/173. (X. 21.)
Hatályos: 2013. 12. 01., 2014. 07. 01.
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
Megjelent: MK 2013/175. (X. 24.)
Hatályos: 2013. 12. 01.

I. Törvényi szintű módosítások

2013. évi CLXVIII. törvény egyes törvényeknek a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával összefüggő módosításáról

Általános összefoglaló

A törvénymódosítás a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) módosításával átalakítja a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények, hálózatok működési engedélyezésének jelenlegi rendszerét.

A szolgáltatók, intézmények, hálózatok működési engedélyezése jelenleg hagyományos módon, az elektronikus ügyintézés feltételei híján papíralapú határozattal történik. A működési engedélyezés rendszerének **2013. december 1-jével hatályba lépő átalakításával a papíralapú működési engedélyezést és az engedélyek adattartalmát rögzítő regiszteres nyilvántartást egy új, elektronikus nyilvántartásba vételi rendszer váltja fel.** Ebben a szolgáltatók, intézmények, hálózatok **működésének engedélyezése** nem papíralapú határozat kiadásával, hanem egy **elektronikusan vezetett nyilvántartásba való bejegyzéssel történik.**

A papíralapú engedélyek nyilvántartását szolgáló regiszter helyett – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 2013. július 1-jétől hatályos szabályaival összhangban – egy jogkeletkeztető (konstitutív) hatályú, közhiteles hatósági nyilvántartás kerül kialakításra. Ebben **a rendszerben az engedély tartalma maga a nyilvántartott adat,** így biztosítható a működési engedélyek adattartalmának egységessége. **Az engedélytől eltérő adatrögzítés a nyilvántartásban eleve nem lesz lehetséges. A nyilvántartásba való bejegyzésről, az adatközlésről és a törlésről** – a kapcsolattartói, elérhetőségi adatok kivételével, amelyek tekintetében a nyilvántartás egyébként sem lesz közhiteles – **alakszerű határozatot kell hozni.**

A **nyilvántartásba rögzítésre kerülő személyes adatokat** az **Szt.,** valamint a **Gyvt., a többi adatot pedig egy új, egységes kormányrendelet határozza meg.** Az adatkör a működési engedélyek jelenlegi adatai alapján került meghatározásra. A **nyilvántartás adatai általában nyilvánosak lesznek,** a Gyvt.-ben meghatározott

kivételekkel (például nem nyilvános a családok átmeneti otthonának címe, ha a fenntartó ezt kéri).

A szolgáltatói nyilvántartásba vételi eljárásokban továbbra is a kormányhivatalok szakigazgatási szerveiként működő szociális és gyámhivatalok járnak el első fokon, a másodfokú hatóság és a nyilvántartást vezető szerv pedig a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH) marad. A szakmai tartalomban lényegi változás nem indokolt, de a **szociális és a gyermekjóléti, gyermekvédelmi terület eddig különálló kormányrendeletben található engedélyezési szabályai egy új kormányrendelettel a szükséges mértékben összehangolásra kerülnek.**

Az új rendszerre való átállás és a nyilvántartás adattartalmának feltöltése **fokozatosan történik** annak érdekében, hogy a működést engedélyező szervezeteknek és a szolgáltatást biztosító fenntartóknak megfelelő **felkészülési idő** álljon rendelkezésre az elektronikus nyilvántartásba vételi rendszer teljes körű alkalmazására.

A törvénymódosítás 2013. december 1-jén lép hatályba. Kivétel ez alól az elektronikus ügyintézés kizárólagossá tétele, amely 2014. július 1-ével kerül előírásra, hogy a fenntartóknak és a hatóságoknak megfelelő felkészülési időt biztosítson.

Az új szolgáltatói nyilvántartás kialakításához szükséges szoftver-fejlesztésekre és a szociális és gyámhivatalok engedélyezéssel vagy ellenőrzéssel foglalkozó munkatársainak képzésére a TÁMOP 5.4.2-12 program és az ÁROP 1.A.4. program biztosít forrást.

Konkrét módosítások

1. Új fogalomrendszer

A törvénymódosítás a **szolgáltatói nyilvántartás megváltozott fogalomrendszeréhez igazítja az Szt. és a Gyvt. rendelkezéseit**, szövegponthoz tartalmaz a működési engedélyezés helyébe lépő szolgáltatói nyilvántartás bevezetésével összefüggésben, és hatályon kívül helyezi a szociális intézményi regiszterre vonatkozó törvényi rendelkezéseket. (Szt. módosított 20/C § (6) bekezdés, 57. § (4) bekezdés, 58/A. § (1), (2d), (2e) bekezdés, 75. § (3) bekezdés, 92/C. § (5)-(6) bekezdés, 92/L. § (1) bekezdés a) és c) pont, 127/A. § (3) bekezdés, 132. § (2a) bekezdés; HK 88/A. §, 132. § (1) bekezdés o) pont, az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvénnyel megállapított 92/K. § (6) bekezdése¹; Gyvt. módosított 43. § (11) bekezdés, 43/A. § (7) bekezdés, 69/C. § (2)-(5) bekezdés, 100. § (5) bekezdés, 100/A. § (1) bekezdés c), e) pont, 135/A. § (3) bekezdés, 139. § (7) bekezdés, 140. § (3) bekezdés, 145. § (2b), (2c) bekezdés, 145. § (1) bekezdés, 145/A. § (3) bekezdés, 162. § (4) bekezdés, HK: Gyvt. 5. § g), s), u) pont, 100. § (1)-(4) bekezdés, 100/A. § (1) bekezdés, 100/B. §, 127. § (4) bekezdés, 137. § (3) bekezdés, 162. § (1) bekezdés l), p) pont)

Fogalomhasználatban történő változások:

2013.11.30-ig	2013.12.01-től
működési engedély	szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok
működési engedéllyel rendelkező szolgáltató nyújtó	szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett
működési engedélyben meghatározott működési engedélyezési eljárásban	szolgáltatói nyilvántartásba jogerősen bejegyzett szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárásokban
működési engedély visszavonása	szolgáltatói nyilvántartásból való törlés
működési engedély nélkül	a szolgáltatói nyilvántartásba történő jogerős bejegyzés nélkül vagy a szolgáltatói nyilvántartásból történő, végrehajtható törlést követően

¹ mivel az Szt.-nek két darab 92/K. § (6) bekezdése volt

2. Az elektronikus szolgáltatói nyilvántartás és a fenntartói feladatok

A törvénymódosítás a **szolgáltatói nyilvántartásba vételt írja elő a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatás nyújtásának feltételeként**, továbbá rendelkezik arról, hogy a szolgáltatói nyilvántartás **közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül**.

A módosítás tartalmazza a nyilvántartásba rögzítésre kerülő személyes adatokat [például a fenntartó adatai (aki lehet egyéni vállalkozó is), a kapcsolattartó adatai]. A szolgáltató és a szolgáltatás egyéb adatait a jelenlegi megoldással megegyezően kormányrendelet határozza meg.

A **Gyvt. esetében az Szt.-ben szabályozottaktól eltérést** jelent, hogy a **Gyvt. szerint egyes adatok nem lesznek nyilvánosak**. Ilyenek a **helyettes szülők, nevelőszülők adatai**, valamint a **fenntartó kérelmére a családok átmeneti otthonának és a gyermekek átmeneti otthonának címe**. Az előbbi azért indokolt, hogy a gondozott gyermekek és a helyettes szülők, nevelőszülők nyugalmát, biztonságát megőrizze az információkkal visszaélni szándékozókkal szemben, utóbbi pedig azért, hogy a bántalmazó ne ismerhesse meg a bántalmazott családtagot esetleg befogadó otthonok címét. A javasolt módosítás taxatív felsorolással határozza meg továbbá, hogy a nem nyilvános adatokat mely hatóságok, szervek, intézmények ismerhetik meg. (Gyvt. módosított 98. §)

Gyvt. módosított 98. § (6) bekezdés

„(6) A szolgáltatói nyilvántartás adatai közül nem nyilvános

a) helyettes szülői és nevelőszülői ellátás esetén a helyettes szülők, nevelőszülők neve, az ellátás helye, az egyes helyettes szülőknél, nevelőszülőknél elhelyezhető gyermekek és fiatal felnőttek száma, valamint az egyes helyettes szülők, nevelőszülők által végzett szolgáltatói tevékenységre vonatkozó egyéb adatok,

b) a családok átmeneti otthonának és a gyermekek átmeneti otthonának címe, ha a fenntartó ezt kéri.

(7) A szolgáltatói nyilvántartás nem nyilvános adatait megismerheti, és a szolgáltatói nyilvántartásból nem nyilvános adatot igényelhet a fenntartón és a szolgáltatón, intézményen, hálózaton kívül

a) a gyámhatóság a jogszabályban meghatározott eljárásának lefolytatása céljából,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó intézmény gyermekvédelmi feladatainak ellátása céljából,

c) a gyermekjogi képviselő a jogszabályban meghatározott jogvédelmi feladatainak ellátása céljából,

d) a szolgáltató, intézmény, hálózat szolgáltatói nyilvántartásba vétele vagy ellenőrzése során hatóságként, szakhatóságként, ellenőrző hatóságként vagy szakértőként eljáró szerv a jogszabályban meghatározott eljárásának lefolytatása céljából,

e) az ellátásra köteles helyi önkormányzat és az állam fenntartói feladatait ellátó szerv ellátásszervezési feladatainak ellátása céljából,

f) a kincstár és az állami támogatást megállapító, folyósító vagy ellenőrző más szerv az állami támogatás megállapítása és ellenőrzése céljából,

g) a minisztérium a gyermekvédelmi ágazati irányítási tevékenység ellátása céljából,

h) a rendőrség, az ügyészség, a bíróság és az igazságügyi szakértő bűnüldözés és bűnmegelőzés, illetve bírósági eljárás lefolytatása céljából.”

A törvénymódosítás meghatározza a jogerősen **módosított vagy törölt adatok archiválásának idejét**. Ezen adatokat a nyilvántartás **történeti állományába** kell helyezni, ahonnan **a kapcsolattartói, elérhetőségi adatok** a történeti állományba helyezést követő **egy év**, míg az **egyéb adatok** a szolgáltató, intézmény nyilvántartásból való törlését követő **tíz év elteltével törölhetők**. (Szt. módosított 92/K. § (1)-(4) bekezdés)

Mivel a nyilvántartásba vétel a sokszor igen bonyolult működési engedélyezési eljárás helyébe lép, a módosítás megteremti annak lehetőségét, hogy a Ket.-ben található főszabálytól eltérően alapvetően **a szabad bizonyítás elve szerint járhatson el a hatóság a nyilvántartásba vétel során**.

Nem jelent változást a jelenleg gyakorlathoz képest, hogy a törvénymódosítás – a hatályos szabályozással összhangban – előírja a nyilvántartásba vett szolgáltatók működésének az engedélyező hatóság általi rendszeres **ellenőrzését és az ennek során alkalmazható jogkövetkezményeket**. (Szt. 92/K. § új (4a)-(4c) bekezdés, Gyvt. módosított 98. § (9) bekezdés)

Újdonság, hogy a törvénymódosítás szerint 2014. július 1-jétől a fenntartó az iratokat kizárólagosan elektronikus úton küldheti meg a hatóságnak, amely a

döntéseit szintén elektronikus úton közli. (Szt. 92/K. § új (4d) bekezdés, Gyvt. 98. § új (10) bekezdés, hatályba lépés: 2013. évi CLXVIII. törvény 17. § (2) bekezdés)

Szt. 92/K. § új (4d) bekezdés:

„(4d) A szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárásokban a fenntartó a kérelmeket, a kérelemhez csatolandó iratokat és nyilatkozatokat, valamint a működést engedélyező szervnek benyújtandó más iratokat elektronikus úton nyújtja be, a működést engedélyező szerv felé fennálló, jogszabályban meghatározott bejelentési kötelezettségét elektronikus úton teljesíti, a működést engedélyező szerv a döntéseit és az ellenőrzés megindításáról szóló értesítéseit elektronikus úton közli. A fenntartó meghatalmazotti képviselőjének adott meghatalmazás papíralapon is benyújtható.”

Gyvt. 98. § új (10) bekezdés:

„(10) A szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárásokban a fenntartó a kérelmeket, a kérelemhez csatolandó iratokat és nyilatkozatokat, valamint a működést engedélyező szervnek benyújtandó más iratokat elektronikus úton nyújtja be, a működést engedélyező szerv felé fennálló, jogszabályban meghatározott bejelentési kötelezettségét elektronikus úton teljesíti, a működést engedélyező szerv a döntéseit és az ellenőrzés megindításáról szóló értesítéseit elektronikus úton közli. A fenntartó meghatalmazotti képviselőjének adott meghatalmazás papíralapon is benyújtható.”

3. Gyermekevédelmi adatkezelési szabályok

A **Gyvt.** esetében a törvénymódosítás tartalmazza a működést engedélyező szervek **adatkezelésére vonatkozó szabályokat.** (Gyvt. új 135/B. §)

A **működést engedélyező szerv** a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárások és a szolgáltatók, intézmények, hálózatok ellenőrzése érdekében **tíz évig kezelheti**

- a) az ellátott gyermekekre, fiatal felnőttre vonatkozó, a szolgáltató, intézmény, hálózat, vagy a fenntartó által kezelt, a Gyvt. 135. §-ban meghatározott adatokat,
- b) családi napközi és családi gyermekfelügyelet esetén a szolgáltatást nyújtó személynek és helyettesének a személyazonosító adatait, a végzettségére, képzettségére vonatkozó adatait, a Gyvt. 11/A. § (8) bekezdése szerinti kizáró okokra vonatkozó adatait, a gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó adatait, az egészségi állapotára vonatkozó adatait, valamint a gondozás helyén élő más személyek egészségi állapotára vonatkozó adatokat,
- c) a helyettes szülő és a nevelőszülő személyazonosító adatait, a végzettségére, képzettségére vonatkozó adatait, a Gyvt. 11/A. § (8) bekezdése szerinti kizáró okokra vonatkozó adatait, a gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó adatait, az egészségi állapotára vonatkozó adatait, az ellátási hellyel összefüggő adatait, valamint a helyettes szülővel, nevelőszülővel egy háztartásban élő személyek egészségi állapotára vonatkozó adatokat,
- d) egyéb az előzőekben nem említett szolgáltatónál, intézménynél, hálózatonál kötelezően alkalmazandó személy és a jogszabályban meghatározott munkakörben vagy önkéntes jogviszonyban foglalkoztatott más személy személyazonosító adatait, a végzettségére, képzettségére vonatkozó adatait, és a Gyvt. 11/A. § (8) bekezdése szerinti kizáró okokra vonatkozó adatait.

Családi napközi és családi gyermekfelügyelet esetén a szolgáltatást nyújtó személy és helyettese, a helyettes szülő, a nevelőszülő, a kötelezően alkalmazandó más személy, és a jogszabályban meghatározott munkakörben vagy önkéntes jogviszonyban foglalkoztatott más személy azt a tényt, hogy nem állnak fenn vele szemben a Gyvt. 11/A. § (8) bekezdés a) és d) pontja szerinti kizáró okok,

- a) a szolgáltatónak, intézménynek, hálózatnak (székhelynek, telephelynek) a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése iránti eljárás során helyettes szülői és nevelőszülői hálózat esetén a működtető és a fenntartó felé, egyéb esetben a működést engedélyező szerv felé hatósági bizonyítvánnyal igazolja,
- b) adatmódosítás során nem hálózat keretében nyújtott helyettes szülői ellátás esetén, vagy ha a működést engedélyező szerv ezt kéri, a működést engedélyező szerv felé, helyettes szülői és nevelőszülői hálózat esetén a működtető és a fenntartó felé, egyéb esetben a munkáltatói jogkör gyakorlója felé hatósági bizonyítvánnyal igazolja,
- c) ha a működést engedélyező szerv az ellenőrzés során erre felhívja, a felhívás kézhezvételétől számított húsz napon belül hatósági bizonyítvánnyal igazolja.

4. Egységes végrehajtási rendelet alkotásra való felhatalmazás

A **törvénymódosítás felhatalmazást ad** a szolgáltatói nyilvántartás és a szolgáltatók ellenőrzésének részletes szabályait tartalmazó **új, egységes kormányrendelet megalkotására**, amely a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet helyébe lép, továbbá magában foglalja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendeletnek az ágazati azonosítóra és az intézményi regiszterre vonatkozó szabályozási körét is. [Megjegyzés: ez a 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet] (Szt. 132. § (1) bekezdés módosított f) pont, Gyvt. 162. § (1) bekezdés módosított i) pont)

5. Átmeneti rendelkezések

A törvénymódosítás a szolgáltatói nyilvántartás bevezetéséhez, az új rendszerre vonatkozó áttéréshez szükséges **átmeneti rendelkezéseket** határozza meg. A javaslat szerint a működési engedélyezés új rendszerére vonatkozó szabályozás hatályba lépésétől, **2013. december 1-jétől kezdődően új engedély már csak nyilvántartásba vétellel adható ki**. A törvénymódosítás rendelkezik arról is, hogy a **jelenleg működő szolgáltatókat 2014. június 30-áig kell a nyilvántartásba hivatalból bejegyezni, és nyilvántartásba vételükig a 2013. november 30-án hatályos működési engedélyük jelenti a jogszerű működés alapját**. (Szt. új 140/U. §, Gyvt. új 161/V. §)

Szt. új 140/U. §

„140/U. § (1) A 92/K. §-ban foglaltakon túl szociális szolgáltatót biztosíthat az a fenntartó is, amely 2013. december 1-jét megelőzően kiadott, hatályos működési engedéllyel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szociális szolgáltatót és szociális intézményt (székhelyet, telephelyet) a működés jogszerűsége - különösen a szociális szolgáltatók után igényelhető, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság - szempontjából a szolgáltatói nyilvántartásba történő jogerős bejegyzés időpontjáig úgy kell tekinteni, mintha be lenne jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba.

(3) Ha jogszabály feltételként a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzést határozza meg, akkor azon a jogszabályi feltételnek való megfelelés szempontjából

a) a 2013. december 1-jét megelőző időszakra azt kell érteni,

b) a 2013. november 30-át követő időszakra, az (1) bekezdésben meghatározott esetben azt is érteni kell, hogy a fenntartó működési engedéllyel rendelkezik.

(4) A 2013. november 30-án jogerősen le nem zárt, működési engedély kiadása iránti kérelmeket a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés iránti kérelemként kell elbírálni.

(5) A 2013. november 30-án jogerősen le nem zárt, vagy azt követően, de a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzést megelőzően indult, a működési engedély módosítása vagy visszavonása iránti eljárás vagy ellenőrzés során a szociális szolgáltatót, szociális intézményt (székhelyet, telephelyet) hivatalból be kell jegyezni a szolgáltatói nyilvántartásba, és - a működési engedély módosításának vagy visszavonásának szükségessége esetén - a szolgáltatói nyilvántartás adatainak módosítása, illetve a szolgáltatói nyilvántartásból való törlés iránt kell az eljárást lefolytatni.

(6) A 2013. december 1-jén működési engedéllyel rendelkező, az (5) bekezdésben nem említett szociális szolgáltatókat, szociális intézményeket (székhelyeket, telephelyeket) a működést engedélyező szerv 2014. június 30-áig hivatalból jegyzi be a szolgáltatói nyilvántartásba.

(7) A 2013. november 30-án hatályos, az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvénnyel megállapított 92/K. § (6) bekezdése szerinti nyilvántartást az azt vezető szerv a honlapján 2014. június 30-áig - a 2013. november 30-ai állapotnak megfelelően - elérhetővé teszi. A 2013. november 30-án hatályos, az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvénnyel megállapított 92/K. § (6) bekezdése szerinti nyilvántartás adatait az azt vezető szerv 2019. január 2-án törli.

(8) Ha a működést engedélyező szerv 2013. december 31-éig bejegyzi a szociális szolgáltatót, szociális intézményt (székhelyet, telephelyet) a szolgáltatói nyilvántartásba, azt a 2013. évre járó, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság szempontjából úgy kell tekinteni, mint amely működési engedéllyel rendelkezik. Ha a működést engedélyező szerv 2013. december 31-éig törli a bejegyzett szociális szolgáltatót, szociális intézményt (székhelyet, telephelyet) a szolgáltatói nyilvántartásból, azt a 2013. évre járó, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság szempontjából úgy kell tekinteni, mint amelynek a működési engedélyt visszavonták.”

Gyvt. új 161/V. §:

„161/V. § (1) A 98. §-ban foglaltakon túl gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet folytathat az a fenntartó is, amely 2013. december 1-jét megelőzően kiadott, hatályos működési engedéllyel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) a működés jogszerűsége - különösen a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység után igényelhető, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság - szempontjából a szolgáltatói nyilvántartásba történő jogerős bejegyzés időpontjáig úgy kell tekinteni, mintha be lenne jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba. A szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) alatt a működési engedéllyel rendelkező szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) is érteni kell.

(3) Ha jogszabály feltételként a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzést határozza meg, akkor azon e jogszabályi feltételnek való megfelelés szempontjából

a) a 2013. december 1-jét megelőző időszakra azt kell érteni,

b) a 2013. november 30-át követő időszakra, az (1) bekezdésben meghatározott esetben azt is érteni kell, hogy a fenntartó működési engedéllyel rendelkezik.

(4) A 2013. november 30-án jogerősen le nem zárt, működési engedély kiadása iránti kérelmeket a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés iránti kérelemként kell elbírálni.

(5) A 2013. november 30-án jogerősen le nem zárt, vagy azt követően, de a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzést megelőzően indult, működési engedély módosítása vagy visszavonása iránti eljárás vagy ellenőrzés során a szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) hivatalból be kell jegyezni a szolgáltatói nyilvántartásba, és - a működési engedély módosításának vagy visszavonásának szükségessége esetén - a szolgáltatói nyilvántartás adatainak módosítása, illetve a szolgáltatói nyilvántartásból való törlés iránt kell az eljárást lefolytatni.

(6) A 2013. december 1-jén működési engedéllyel rendelkező, az (5) bekezdésben nem említett szolgáltatókat, intézményeket, hálózatokat (székhelyeket, telephelyeket) a működést engedélyező szerv 2014. június 30-áig hivatalból jegyzi be a szolgáltatói nyilvántartásba.

(7) A 2013. november 30-án hatályos 137. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartást az azt vezető szerv a honlapján 2014. június 30-áig - a 2013. november 30-ai állapotnak megfelelően - elérhetővé teszi. A 2013. november 30-án hatályos 137. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartás adatait az azt vezető szerv 2019. január 2-án törli.

(8) Ha a működést engedélyező szerv 2013. december 31-éig bejegyzi a szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) a szolgáltatói nyilvántartásba, azt a 2013. évre járó, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság szempontjából úgy kell tekinteni, mint amely működési engedéllyel rendelkezik. Ha a működést engedélyező szerv 2013. december 31-éig törli a bejegyzett szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) a szolgáltatói nyilvántartásból, azt a 2013. évre járó, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság szempontjából úgy kell tekinteni, mint amelynek a működési engedélyét visszavonták.”

Az átmeneti rendelkezések a működést engedélyező szervek számára szabnak meg határidőket és feladatokat. A már működő szolgáltatások esetében a fenntartók számára az elektronikus bejegyzéssel kapcsolatban nincs előírva feladat a törvénymódosításban, azonban, azon fenntartóknak ajánlott a kiadott működési engedély és Szociális Regiszterbe bejegyzett adatok megfelelőségét áttekinteni, akik:

- **nagy rendszereket tartanak fent: több telephelyen, vagy bonyolult struktúrában működtetik szolgáltatásaikat,**
- **működési engedélyezési eljárás folyamatban van, vagy a közelmúltban volt valamely engedélyesüknél.**

6. Az engedélyezéssel összefüggő eljárások tárgyi illetékmentessége

A **működési engedélyezéssel összefüggő eljárások továbbra is illetékmentesek maradnak**, amely azonban az Szt. és a Gyvt. helyett az illetékekről szóló törvényben kerül rögzítésre. **Tárgyuknál fogva illetékmentes eljárások** a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásába (a továbbiakban: szolgáltatói nyilvántartás) való felvétel, az adatmódosítás, a szolgáltatói nyilvántartásból való törlés, a szolgáltatói nyilvántartással kapcsolatos bejelentések, a szolgáltatói nyilvántartás adatairól hatósági bizonyítvány kiállítása és a szolgáltatói nyilvántartásból teljesített egyéb adatszolgáltatás. (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdése új 43. pont)

II. Kormányrendeleti szintű módosítások

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

Általános összefoglaló

Az **új kormányrendelet hatályon kívül helyezi** a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló **259/2002. (XII. 18.) Korm. rendeletet** (továbbiakban: Gymr.), és a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló **321/2009. (XII. 29.) Korm. rendeletet** (továbbiakban: Szmr.), továbbá **részben** a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló **226/2006. (XI. 20.) Korm. rendeletet** (továbbiakban: Nyr.), és **új kormányrendeletet alkot a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.**

Az új kormányrendelet **a szolgáltatói nyilvántartás vezetésére az NRSZH-t jelöli ki**, amely az intézményi regisztert eddig is vezette. A működést engedélyező szervek és illetékességük többnyire megegyezik a hatályos szabályokban foglaltakkal.

Fontos eltérés, hogy **fenntartói adatváltozás esetén a fenntartó bármely szolgáltatójának székhelye, telephelye** (együtt: engedélyes) **szertint illetékes szociális és gyámhivatal valamennyi engedélyes adatát akár hivatalból is módosíthatja**. Ugyanígy, ha egy szolgáltató székhelye változik, a székhely ügyében illetékes szociális és gyámhivatal a telephelyek megfelelő adatait is módosíthatja. **A bejegyzésről, az adatmódosításról és a törlésről** – a kapcsolattartói, elérhetőségi adatok kivételével, amelyek tekintetében a nyilvántartás egyébként sem lesz közhiteles – **alakszerű határozatot kell hozni.**

Az új kormányrendelet szakmai tartalma általában megegyezik a jelenleg hatályos szabályozással. A szolgáltatói nyilvántartás túlnyomó részben olyan adatokat tartalmaz, amelyeket a működési engedélyben jelenleg is fel kell tüntetni.

Eltérés, hogy korábban **helyettes szülői hálózat és nevelőszülői hálózat esetén csak negyedévente lehetett kérni helyettes szülők és nevelőszülők törlését a működési engedélyből**. Ennek oka az volt, hogy a működési engedély módosításakor az engedély összes hatályos adatát fel kellett tüntetni a módosító határozatban. Mivel ez a jövőben szükségtelen, **a nyilvántartás pontosan követni fogja a helyettes szülők, nevelőszülők körében bekövetkező változásokat.**

A szociális szolgáltatásokra és a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatásokra vonatkozó szabályok a szükséges mértékben összehangolásra kerültek. Az esetleges visszaélések kiszűrése érdekében gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások esetén is be kell csatolni a foglalkoztatási jogviszony és a végzettség igazolását, helyettes szülői és nevelőszülői hálózat kivételével nem lesz elegendő a fenntartó és az intézményvezető nyilatkozata. Az új kormányrendelet továbbá **gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások esetén is megteremti annak lehetőségét, hogy az NRSZH első fokú ellenőrzést folytasson le.**

Lényeges változás, hogy az egyházi módszertani intézmények engedélyezési és ellenőrzési eljárásban való közreműködésére vonatkozó szabályok 2012. december 31-et követően 2013. december 1-jétől újra élnek.

A jogszabály és mellékleteinek szerkezeti átalakítása azt a célt szolgálta, hogy a hatóságok és az ügyfelek könnyebben áttekinthessék a több jogszabály összevonása miatt megnövekedett számú rendelkezést. Ugyanebből a célból az eddigi az eljárási

kormányrendeletekben szereplő személyi, tárgyi, működési feltételek (szociális intézmények esetén a telephelyeknek a székhelytől és a többi telephelytől külön helyrajzi számon kell lennie, nem állami és bizonyos esetben egyházi fenntartású tartós bentlakásos intézmények esetén az ingatlanok a fenntartó tulajdonában vagy állami, önkormányzati tulajdonban kell lennie, az egyházi, nem állami fenntartók köztartozásmentességének vizsgálata, felmentések a személyi feltételek alól gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások esetén, egyes szolgáltatások esetén az ellátási terület maximális mérete vagy a szolgáltatás megszervezésének módja) átkerülnek az e kérdésekkel foglalkozó miniszteri rendeletekbe, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendeletbe, illetve a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletbe.

Az új kormányrendelet tartalmazza a kapcsolódó kormányrendelet-módosításokat is az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók normatív állami támogatásáról szóló a 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Nr.) kivételével, amelynek újraszabályozása szintén folyamatban van.

A fenntartókra nézve több ponton történik egyszerűsítés, az elektronikus ügyintézésnek lehetőségét megteremti, de nem teszi kizárólagossá az új kormányrendelet. Mivel a fogalomrendszer lényegesen változik, ezért valamennyi fenntartónak javasolt az általa fenntartott, illetve engedélyesei által működtetett szolgáltatásokra vonatkozó részletszabályokat alaposan áttanulmányozni. Emellett javasolt kiemelt figyelmet fordítani a jogkövetkezmények áttekintésére.

Az új jogszabály lényeges rendelkezései

Az alábbiakban fejezetenként kivonatolva kerülnek közlésre a legfontosabb rendelkezések, szükség esetén a változások.

I. FEJEZET ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

Az értelmező rendelkezésben az Szmr., a GyMr. az Nyr. és az Nr. értelmező rendelkezéseiben szereplő fogalmak kerülnek vagy szó szerint átvételre, vagy összevonással átvételre.

A GyMr. által használt fogalmak közül törlésre kerül a „területi iroda”, az „intézmény”, a „működtető”, valamint a „szolgáltatótevékenység formái” fogalom.

„E rendelet alkalmazásában:

Adatmódosítás: az engedélyesnek a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásába (a továbbiakban: szolgáltatói nyilvántartás) bejegyzett adatainak módosítása, ideértve a bejegyzett engedélyes egyes új adatainak a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzését és a bejegyzett engedélyes egyes adatainak a szolgáltatói nyilvántartásból történő törlését is;

Befogadás: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 58/A. § (2), (2a) és (2e) bekezdése, illetve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 145. § (2), (2a) és (2c) bekezdése szerinti, a szociális szolgáltatások és a gyermekjóléti szolgáltató tevékenységek területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás;

Ellátási kötelezettséget teljesítő állami fenntartó: a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság), valamint a helyi önkormányzat, illetve azok társulása az általa fenntartott engedélyes által nyújtott olyan szolgáltatás

tekintetében, amelyet az állam vagy a helyi önkormányzat, illetve a társulás valamelyik tagja az Szt., illetve a Gyvt. alapján biztosítani köteles;

d) ellátási terület: az a terület, ahonnan az engedélyes gyermekeket, illetve más ellátottakat (a továbbiakban együtt: ellátott) fogad;

Ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiség: az a szolgáltató székhelyétől és telephelyétől különböző címen található, a szolgáltató használatában álló, szociális alapszolgáltatáshoz - ide nem értve a nappali ellátást -, gyermekjóléti szolgáltatáshoz vagy területi gyermekvédelmi szakszolgáltatáshoz használt, telephelynek nem minősülő helyiség, ahol a szolgáltató ellátottakat fogad;

Engedélyes: telephellyel nem rendelkező szolgáltató esetén a szolgáltató székhelye, telephellyel rendelkező szolgáltató esetén a szolgáltató minden egyes telephelye és - ha a székhelyet szolgáltatás nyújtására is használják - a szolgáltató székhelye;

Időszakos férőhelybővítés: a jogszabályban meghatározott feltételek szerint a téli időszakokra vagy annak egy részére, illetve több év téli időszakára vagy azok egy részére új telephely bejegyzésével vagy adatmódosítással

ga) az éjjeli menedékhely vagy a hajléktalan személyek átmeneti szállása számára bejegyzett férőhely,

gb) a hajléktalan személyek nappali ellátását nyújtó szolgáltató számára bejegyzett éjjeli menedékhely férőhely;

Külső férőhely: rehabilitációs szociális intézményi ellátás esetén az utógondozás ideje alatt, vagy utógondozói ellátás esetén az ellátott részére a szolgáltató által, de a szolgáltató épületén kívül biztosított lakhatási forma;

Szolgáltatás: az Szt. szerinti szociális szolgáltatás, valamint a Gyvt. szerinti gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység;

Szolgáltató: az Szt. szerinti szociális szolgáltatást nyújtó szociális szolgáltató, szociális intézmény, valamint a Gyvt. szerinti gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző szolgáltató, intézmény, hálózat;

Szolgáltató székhelye: a szolgáltató központi ügyintézésének helye, függetlenül attól, hogy használják-e szolgáltatás nyújtására;

Telephely: az a szolgáltató székhelyétől különböző, a szolgáltató használatában álló

1. hely, ahol a szolgáltató nappali szociális ellátást, bentlakásos szociális intézményi ellátást, bölcsődei ellátást, hetes bölcsődei ellátást, családi napközi ellátást vagy alternatív napközbeni ellátást nyújt, illetve gyermekek átmeneti otthonát, családok átmeneti otthonát, gyermekotthont vagy utógondozó otthont működtet, kivéve a külső férőhelyeket, a támogatott lakhatást biztosító ingatlant és a félutas házat,

2. az 1. pontban nem említett szolgáltatáshoz használt, az ellátottak számára nyitva álló helyiség vagy jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén szakmai központ, amelynek telephelyként történő bejegyzését a fenntartó kéri;

Téli időszak: a november 1-je és április 30-a közötti időszak.”

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 1. §

II. FEJEZET - ELJÁRÓ HATÓSÁGOK

1. A szolgáltatói nyilvántartást vezető szerv

A Kormány a **szolgáltatói nyilvántartást vezető szerv**nek az **NRSZH**-t jelöli ki.

2. Működést engedélyező szervek

Az alcím alatt a működést engedélyező szervek, illetve szociális hatóságok hatáskörét és illetékességét szabályozza a kormányrendelet.

A **működést engedélyező szervek köre** (szociális és gyámhivatal, NRSZH) és a szociális hatóságok köre **nem változott**.

A hatósági eljárásokban az engedélyes címe szerint illetékes szociális és gyámhivatal jár el első fokon, kivételt képez ez alól az NRSZH által végzett ellenőrzés és az alábbi 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 4. § (2)-(6) bekezdés szerinti esetek.

- Egyházi fenntartású vagy nem állami fenntartású, egy megyére vagy a fővárosra megkötött ellátási szerződés alapján működtetett, kizárólag nevelőszülői ellátást, illetve külső férőhelyen biztosított utógondozói ellátást nyújtó engedélyes esetén az ellátási szerződéssel érintett megye, illetve a főváros szerint illetékes szociális és gyámhivatal jár el első fokon az e rendelet szerinti hatósági eljárásokban.
- A Főigazgatóság által fenntartott Pest megyei, kizárólag nevelőszülői ellátást, külső férőhelyen biztosított utógondozói ellátást, illetve területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó engedélyes esetén a Pest megyei szociális és gyámhivatal jár el első fokon az e rendelet szerinti hatósági eljárásokban.
- A fenntartó bármely engedélyesének címe szerint illetékes szociális és gyámhivatal valamennyi engedélyes ügyében eljár első fokon,
  - o fenntartóváltás során abban az esetben, ha
    - aa) az új fenntartó a korábbi fenntartó jogutódlással történő megszűnése révén jött létre,
    - ab) a fenntartó egyéni vállalkozó halála esetén a vállalkozói tevékenységet özvegye vagy örököse folytatja, vagy
    - ac) a fenntartó egyéni vállalkozó egyéni céget alapított, illetve átruházással megszerezte az egyéni cég vagyoni betétjét, és az engedélyest az egyéni cég veszi át [a fenntartóváltás aa)-ac) alpontban foglalt esetei a továbbiakban együtt: általános jogutódlással történő fenntartóváltás], és
  - o a fenntartó vagy kapcsolattartója adataiban bekövetkező változás esetén.
- A szolgáltató székhelye szerint illetékes szociális és gyámhivatal, ha pedig a szolgáltató székhelyét szolgáltatás nyújtására nem használják, a szolgáltató bármely telephelye szerint illetékes szociális és gyámhivatal a szolgáltató valamennyi telephelye ügyében eljár első fokon a szolgáltató nevének, adószámának vagy székhelyének módosítása során.
- A fenntartó bármely engedélyesének címe szerint illetékes szociális és gyámhivatal kiadhat - a tanúsítvány kivételével - hatósági bizonyítványt az engedélyesnek a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő adatairól.

Ha az Szt. 62. §-a szerinti étkeztetés (a továbbiakban: szociális étkeztetés), házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások, utcai szociális munka és gyermekjóléti szolgáltatás esetén a szociális és gyámhivatalnak az illetékességi területén kívül, de a szolgáltatás ellátási területén kell eljárási cselekményt végeznie, az eljárási cselekményt elvégezheti, vagy belföldi jogsegélyt kérhet.

A **szociális és gyámhivatal** e rendelet szerinti **hatósági eljárásában a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság az NRSZH**.

A **NRSZH legalább négyévenként** ellenőrzi a **szociális és gyámhivatalok** e rendelet szerinti **hatósági tevékenységének jogszerűségét**, és ennek eredményéről értesíti a minisztériumot.

Az ellátási területre vonatkozó szabályok nem szerepelnek az új kormányrendeletben, azonban az 1. számú mellékletből következtetni lehet az ellátási terület lehatárolási szabályaira.

„6.3. Az ellátási terület megjelölhető

6.3.1. falugondnoki szolgáltatás és tanyagondnoki szolgáltatás esetén település vagy településrész megnevezésével,

6.3.2. szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások, utcai szociális munka és gyermekjóléti szolgáltatás esetén település, fővárosi kerület, kistérség vagy járás megnevezésével,
6.3.3. a 6.3.1. és a 6.3.2. pontban nem említett szolgáltatás esetén település, fővárosi kerület, kistérség, járás, megye, régió megnevezésével vagy annak feltüntetésével, hogy az ellátási terület az ország egész területe.”

III. FEJEZET – A SZOLGÁLTATÓI NYILVÁNTARTÁS

3. A szolgáltatói nyilvántartás tartalma - alcím

A **szolgáltatói nyilvántartás engedélyesenként tartalmazza** az **Szt.-ben, a Gyvt.-ben** és a kormányrendelet **1. mellékletben** meghatározott adatokat.

Az azonos fenntartóhoz és az azonos szolgáltatóhoz tartozó engedélyeseket a szolgáltatói nyilvántartás összekapcsoltan tartja nyilván.

A szolgáltatói nyilvántartás **adatainak módosítását** az **informatikai rendszer naplózza**.

4. Ágazati azonosító

A 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet átveszi az Nyr. szabályait, az **ágazati azonosító képzése** a kormányrendelet **2. melléklete** szerinti szabályok alapján történik.

5. A bejegyzés időbeli hatálya

Az alcím alatt az Szmr. és a Gyvr. működési engedély kiadására és módosításra vonatkozó szabályai kerülnek rögzítésre a megváltozott fogalomrendszerben.

Az **engedélyes** - ha a működést engedélyező szerv későbbi időpontot nem állapít meg - a **bejegyzés jogerőre emelkedésének időpontjától kezdődően működtethető**.

Adatmódosítás esetén az engedélyes - ha a működést engedélyező szerv későbbi időpontot nem állapít meg - az **adatmódosítás végrehajthatóvá válásának időpontjától** kezdődően működtethető az adatmódosításnak megfelelően.

Kivételt jelent ez alól az az eset, amikor a működést engedélyező szerv meghatározott adatokat a módosítási ok bekövetkezésének időpontjára **visszamenőleges hatállyal** módosítja. Ezen adatok az **alábbiak lehetnek**:

- a fenntartó az adataiban bekövetkező változás,
- a szolgáltató, engedélyes nevének, adószámának megváltozása,
- közterület átnevezéséből, átszámozásából adódó címváltozás,
- a fenntartó és a szolgáltató, engedélyes telefonszámának, telefaxszámának, elektronikus levélcímének és honlapcímének, valamint a kapcsolattartó nevének, beosztásának, telefonszámának és elektronikus levélcímének bejegyzése, módosítása és törlése,
- az ellátási szerződés adataiban bekövetkező változás,
- a helyettes szülő, nevelőszülő halála, vagy jogviszonyának azonnali hatállyal történő megszüntetése,
- be nem töltött férőhelyek megszüntetése, valamint házi segítségnyújtás esetén az ellátható személyek számának, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a kihelyezhető jelzőkészülékek számának csökkentése miatt, ha ez ellátás megszüntetésével nem jár, és
- általános jogutódlással történő fenntartóváltozás.

A korábbi szabályozásban ezen adatok köre volt az, amelynek megváltozása esetében az ok bekövetkezésétől számított egy hónapon belül kellett kérelmezni a működési engedély módosítást.

Ha a fenntartó **kizárólag a befogadás kérdésében fellebbez**, kérelmére az engedélyes bejegyzése, illetve az adatmódosítás az **egyéb adatok tekintetében jogerőre emelkedik**.

Főszabály továbbra is, hogy **a szolgáltatást határozatlan időre kell bejegyezni** (a régi fogalomrendszer szerint a szolgáltatásokra határozatlan idejű működési engedélyt kell kiadni). Ez az az eset, amikor a jogszabályokban előírt valamennyi feltétel teljesül.

A határozott idejű és ideiglenes működési engedély kiadására/nyilvántartásba való bejegyzésére vonatkozó szabályok lényegében nem változnak.

Határozatlan idejű bejegyzés: Ha jogszabály másként nem rendelkezik, **a szolgáltatást határozatlan időre kell bejegyezni.**

Időszakos férőhelybővítés esetén meg kell határozni azt az egy vagy több év téli időszakánál nem hosszabb időszakot, amelyre az időszakos férőhelybővítést bejegyzik.

Határozott idejű bejegyzés:

Ha a nappali szociális ellátás, a bentlakásos szociális intézményi ellátás, a bölcsőde, a hetes bölcsőde, a családi napközi, a családi gyermekfelügyelet, az alternatív napközbeni ellátás, a gyermekek átmeneti otthona, a családok átmeneti otthona, a gyermekotthon vagy az utógondozó otthon elhelyezésére szolgáló ingatlan, illetve a támogatott lakhatás lakhatási szolgáltatását (a továbbiakban: lakhatási szolgáltatás) biztosító **ingatlan használatának joga határozott időre szól**, vagy ha a bejegyzés feltétele ellátási szerződés fennállása, és az **ellátási szerződést határozott időre kötötték**, a működést engedélyező szerv támogatott lakhatás esetén a lakhatási szolgáltatást biztosító adott ingatlant, egyéb esetben a szolgáltatást arra **az időszakra jegyzi be, ameddig az ingatlan az engedélyes használatában van, illetve ameddig az ellátási szerződés hatályban van** (a továbbiakban együtt: határozott idejű bejegyzés).

A **határozatlan idejű bejegyzést határozott idejűre kell módosítani**, ha a fentiekben felsorolt típusú ingatlan használatának joga, illetve az ellátási szerződés időbeli hatálya határozott idejűre módosul.

A határozott idejű bejegyzés hatályát meg kell hosszabbítani, ha a fentiekben felsorolt típusú ingatlan használatának joga, illetve az ellátási szerződés időbeli hatálya meghosszabbodik. A határozott idejű bejegyzést határozatlan idejűre kell módosítani, ha az említett ingatlan használatának joga, illetve az ellátási szerződés időbeli hatálya határozatlan idejűre módosul.

Ideiglenes bejegyzés:

Jogszabály a feltételek megjelölésével elrendelheti vagy lehetővé teheti, hogy a működést engedélyező szerv támogatott lakhatás esetén a lakhatási szolgáltatást biztosító adott ingatlant, egyéb esetben a szolgáltatást ideiglenes hatállyal jegyezze be, vagy a bejegyzést **ideiglenes hatályúra** módosítsa, ha **az engedélyes nem felel meg a jogszabályban előírt valamennyi feltételnek.**

Az ideiglenes hatályú bejegyzés időbeli hatálya csak akkor hosszabbítható meg, ha azt jogszabály lehetővé teszi vagy elrendeli. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az ideiglenes hatállyal bejegyzett szolgáltatás és az engedélyes egyéb adatai a bejegyzés időbeli hatályának megváltoztatása nélkül módosíthatók, feltéve, hogy az adatmódosítás miatt a szolgáltatás színvonala nem romlik.

Ha a fenntartó azelőtt igazolja, hogy a szolgáltatás, illetve a lakhatási szolgáltatást biztosító ingatlan megfelel a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, mielőtt az ideiglenes hatályú bejegyzés hatályát veszítené, a bejegyzést határozatlan idejűre vagy a használati jogtól, illetve ellátási szerződéstől függően határozott idejűre kell módosítani.

Ha a szolgáltatás, illetve a lakhatási szolgáltatást biztosító ingatlan **több különböző hatállyal is bejegyezhető**, a szolgáltatást, illetve a lakhatási szolgáltatást biztosító ingatlant **a legrövidebb hatállyal kell bejegyezni.** A fennmaradt időre - ha a feltételei egyébként fennállnak - az ideiglenes hatályú bejegyzés hatálya is meghosszabbítható.

Ha a **fenntartó azelőtt kérelmezi a határozott idejű bejegyzés vagy az ideiglenes hatályú bejegyzés hatályának módosítását, mielőtt az hatályát veszítené**, a **kérelem elbírálásáig a bejegyzés hatálya meghosszabbodik.** A határozott idejű bejegyzés és az ideiglenes hatályú bejegyzés hatályának meghosszabbítása során legrövidebb hatályra vonatkozó, előző bekezdésben ismertetett, szabályt alkalmazni kell.

6. Adatszolgáltatás a szolgáltatói nyilvántartásból és az engedélyesek működéséről

A **szolgáltatói nyilvántartáshoz történt hozzáférést** az **informatikai rendszer naplózza, kivéve**, ha az adatokat az NRSZH honlapján **bárki számára hozzáférhető internetes felületen** keresztül éri el.

Nem változtak a tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó rendelkezések.

Megkeresésre bármely **működést engedélyező szerv tájékoztatást ad** az engedélyes **nyilvános adatairól**.

Az illetékes szociális és gyámhivatal megkeresésre **tájékoztatást ad arról**, hogy az engedélyes működése az ellenőrzés során tett megállapítások alapján **megfelel-e a jogszabályi feltételeknek**.

Az NRSZH a **szolgáltatói nyilvántartás nyilvános adatait** egyedi azonosításra alkalmas módon, **statisztikai célra** átadja a Központi Statisztikai Hivatalnak.

7. Tanúsítvány

Változás, hogy a tanúsítvány **hatósági bizonyítványként** funkcionál a jövőben. A szociális és gyámhivatal az engedélyes bejegyzésének jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül a szükséges számú példányban, hivatalból - tanúsítvány elnevezéssel - hatósági bizonyítványt állít ki a fenntartó részére. A tanúsítvány a **3. mellékletben** meghatározott adatokat tartalmazza.

A tanúsítványt az **engedélyes címén és az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségeiben jól látható módon ki kell függeszteni**.

IV. FEJEZET A SZOLGÁLTATÓI NYILVÁNTARTÁSRA VONATKOZÓ HATÓSÁGI ELJÁRÁSOK ÉS A FENNTARTÓ BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGE

8. Közös szabályok

A fenntartó az engedélyes bejegyzése, az adatmódosítás és az engedélyes törlése iránti kérelmet a miniszter által e célra rendszeresített, és a működést engedélyező szervek honlapján, továbbá a kormányzati portálon közzétett adatlapon vagy elektronikus úrlapon nyújthatja be.

Az **engedélyes bejegyzése, az adatmódosítás és az engedélyes törlése iránti kérelem benyújtására szolgáló adatlap és elektronikus űrlap** kötelező adattartalmát a kormányrendelet **4. melléklete** határozza meg.

A **működést engedélyező szerv** az engedélyes bejegyzése, az adatmódosítás és az engedélyes törlése iránti, nem elektronikus úton benyújtott kérelem adatait a **beérkezést követő nyolc napon belül rögzíti** a szolgáltatói nyilvántartás informatikai rendszerében.

Új szabályok **az elektronikus kapcsolattartás** esetében vannak.

Elektronikus kapcsolattartás esetén az engedélyes bejegyzése, az adatmódosítás és az engedélyes törlése iránti eljárásokban, valamint a bejelentési kötelezettség teljesítése során a fenntartó meghatalmazásával a szolgáltatások igénybe vevőinek az Szt. 20/C. §-ában, illetve a Gyvt. 139. § (2) bekezdésében meghatározott adatairól vezetett **központi elektronikus nyilvántartási rendszerbe** [megjegyzés: KENYSZI] történő **adatszolgáltatásra kijelölt e-képviselő is eljárhat**.

Elektronikus kapcsolattartás esetén a fenntartó, illetve **az e-képviselő a kérelem és más beadványok adatainak rögzítésére a szolgáltatói nyilvántartás informatikai rendszerében - az engedélyes vagy a fenntartó munkatársai közül - ügyfélkapu belépési jogosultsággal rendelkező személyt vagy személyeket jelölhet ki** (a továbbiakban: **adatrögzítő munkatárs**). A kijelöléshez meg kell adni az adatrögzítő munkatárs ügyfélkapu használatára jogosító személyazonosító adatait, és meg kell jelölni azokat az engedélyeseket, amelyek tekintetében az adatrögzítő munkatárs adatrögzítésre jogosult. Az adatrögzítő munkatárs a kérelem és más beadvány benyújtására nem jogosult.

Ha a működést engedélyező szerv a fenntartónak, illetve az e-képviselőnek elektronikus úton küld iratot, erről elektronikus levélben értesíti a fenntartó kapcsolattartóját is.

Az **engedélyes bejegyzéséről, az adatszolgáltatásról és az engedélyes törléséről** a működést engedélyező szerv - a bejegyzéssel, az adatszolgáltatással vagy az engedélyes törlésével egyidejűleg, a 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 42. § (2) bekezdésében meghatározott (hatósági szerződés esete) kivétellel - **alakszerű határozatot** vagy - ha ezt Ket. lehetővé teszi - **egyszerűsített határozatot hoz. Nem kell alakszerű határozatot és egyszerűsített határozatot hozni** a fenntartó és a szolgáltató, engedélyes **telefonszámának, telefaxszámának, elektronikus levélcímének és honlapcímének, valamint a kapcsolattartó nevének, beosztásának, telefonszámának és elektronikus levélcímének bejegyzéséről, módosításáról és törléséről.**

Az **illetékes szociális és gyámhivatal** az engedélyes bejegyzéséről, az adatszolgáltatásról és az engedélyes törléséről a határozat jogerőre emelkedésétől, a fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánított határozat meghozatalától, illetve a hatósági szerződés esetében az erről szóló végzés meghozatalától számított **nyolc napon belül elektronikus levélben értesíti**

- az illetékes **ellátottjogi, illetve gyermekjogi képviselőt,**
- a **Főigazgatóságot,** az általa fenntartott engedélyes bejegyzése, törlése és az azt érintő adatszolgáltatás kivételével,
- az engedélyes címe szerint illetékes **települési jegyzőt** a Gyvt. 98. § (6) bekezdés b) pontjában meghatározott eset kivételével,
- a **Magyar Államkincstárnak** a költségvetési támogatás ügyében **illetékes területi szervét** (a továbbiakban: igazgatóság), a Főigazgatóság által fenntartott engedélyes bejegyzése, törlése és az azt érintő adatszolgáltatás kivételével.

Nem kell értesítést küldeni a fenntartó és a szolgáltató, engedélyes telefonszámának, telefaxszámának, elektronikus levélcímének és honlapcímének, valamint a kapcsolattartó nevének, beosztásának, telefonszámának és elektronikus levélcímének bejegyzéséről, módosításáról és törléséről.

Az **illetékes szociális és gyámhivatalok értesülnek az egymás által végzett cselekményekről,** így az eljárás megindításáról, a döntés meghozataláról és a döntés jogerőre emelkedéséről **a szolgáltatói nyilvántartás informatikai rendszerén keresztül.**

9. Az engedélyes bejegyzése

Az alcím alatt a nyilvántartásba való bejegyzés feltételei: a fenntartó által megteendő intézkedések, az általa becsatolandó dokumentumok köre, a közreműködő szakhatóságokra, szakértőkre, helyszíni szemlére vonatkozó szabályok kerülnek részletesen kifejtésre.

A **működést engedélyező szervre vonatkozó ügyintézési határidőnél** speciális szabály időszakos férőhelybővítés esetében van meghatározva, itt az ügyintézési határidő a főszabálynál (30 nap) rövidebb: tíz munkanap, amely legfeljebb öt munkanappal hosszabbítható meg.

Csatolandó dokumentumok

A **fenntartó az engedélyes bejegyzése iránti eljárásban a kérelemhez a kormányrendelet 5. melléklet szerinti iratokat csatolja,** illetve mutatja be a működést engedélyező szervnek. **A becsatolandó iratokról szóló lajstrom ésszerűsödött, mivel fenntartó típusonként tartalmazza a melléklet a becsatolandó iratok körét, továbbá a főszabálytól való eltérést külön szolgáltatássorosan jelzi. Ez a módosítás a fenntartók számára könnyítést jelent.** További könnyítés, hogy a fenntartó az 5. melléklet szerinti iratokat a szabályozott elektronikus ügyintézés hiteles elektronikus dokumentum szabályai szerint is csatolhatja.

Amennyiben a fenntartó az 5. mellékletben meghatározott iratok közül azon iratokat **nem csatolja be**, amelyek közhiteles nyilvántartásból beszerezhetőek, akkor a **működést engedélyező szerv hivatalból szerzi be** azokat (különösen adószám, egyházi hatósági bizonyítvány, bírósági bejegyzés, köztartozásmentes adózói státusz, ingatlanügyi nyilvántartás adatai, használatbavételi engedély, forgalmi engedély, cégkivonat, stb.)

Amennyiben nem csatolja e kormányrendelet szerint előírt **előzetes szakhatósági hozzájárulást**, vagy **nem igazolta, hogy az előzetes szakhatósági hozzájárulásban a hozzájárulás megadásához megkövetelt feltételt teljesítette**, a **működést engedélyező szerv a megkeresi a szakhatóságokat**, hogy adjanak ki szakhatósági állásfoglalást.

A szolgáltatóra vonatkozó iratok körében jelentősebb **változás**, hogy az esetleges visszaélések kiszűrése érdekében **gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások esetén is be kell csatolni a foglalkoztatási jogviszony és a végzettség igazolását**, helyettes szülői és nevelőszülői hálózat kivételével **nem lesz elegendő a fenntartó és az intézményvezető nyilatkozata**.

Szakhatóságok

Az alcím rendelkezik az engedélyes bejegyzése iránti eljárásban közreműködő szakhatóságok köréről, **az új kormányrendelet az Szmr. és a GyMr. szerinti szabályokat veszi át**, s a különböző szolgáltatásokat tipizálva **csoportosan szabályozza a szakhatósági kijelölést**.

A befogadás kérdésében továbbra is elsőfokú eljárásban az NRSZH, másodfokú eljárásban a miniszter van szakhatóságként kijelölve.

A korábbi, Szmr.-ben és GyMr.-ben szereplő **könnyítések** öröklődnek az új kormányrendeletben és **további könnyítések** kerültek be a szakhatóságok megkeresése vonatkozásában.

A működést engedélyező szerv **nem keresi meg szakhatóságként** első fokú eljárásban az építésügyi hatóságot és másodfokú eljárásban a másodfokú építésügyi hatóságot, ha a kérelem szerinti ingatlanra vonatkozóan, azonos rendeltetésre, a kérelem benyújtását megelőző hat hónapon belül használatbavételi engedélyt vagy fennmaradási engedélyt adtak ki.

A működést engedélyező szerv **mérlegelésén múlik**, hogy megkeresi-e szakhatóságként első fokú eljárásban az építésügyi hatóságot és másodfokú eljárásban a másodfokú építésügyi hatóságot, ha a kérelem szerinti ingatlanra vonatkozóan, azonos rendeltetésre, a kérelem benyújtását megelőző hat hónapnál régebben használatbavételi engedélyt vagy fennmaradási engedélyt adtak ki.

A működést engedélyező szerv mérlegelésén múlik, hogy megkeresi-e szakhatóságként első fokú eljárásban az első fokon eljáró tűzvédelmi szakhatóságot és az építésügyi hatóságot, illetve - ha az első fokú eljárásban a szakhatóságot nem keresték meg - másodfokú eljárásban az ezekkel azonos feladatkörben eljáró másodfokú szakhatóságot, ha

- a kérelmet olyan ingatlanban működő engedélyes bejegyzése iránt nyújtották be, amelyben korábban is szolgáltató működött,
- a korábbi engedélyes törlése a bejegyzés iránti kérelem benyújtását megelőző három hónapon belül vált végrehajthatóvá, és
- a korábbi engedélyest nem e szakhatóságok feladat- és hatáskörébe tartozó okból törölték a szolgáltatói nyilvántartásból.

Külső férőhelyekre, az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségre, valamint helyettes szülői és nevelőszülői ellátás esetén az ellátás helyére szakhatósági állásfoglalást nem kell beszerezni.

A szakhatóság a fenntartó kérelmére **előzetes szakhatósági állásfoglalást** ad ki, amely az engedélyes bejegyzése iránti eljárásban akkor használható fel, ha a fenntartó az engedélyes bejegyzése iránti kérelmét **a befogadás kérdésében** kiadott előzetes szakhatósági állásfoglalás esetén az előzetes szakhatósági állásfoglalás kiadását követő **egy éven belül, egyéb esetben hat hónapon belül** nyújtja be.

A **szakhatóságok ügyintézési határideje** időszakos férőhelybővítés esetén öt munkanap, egyéb esetben **harminc nap**. Időszakos férőhelybővítés esetén a szakhatóságok ügyintézési határideje legfeljebb öt munkanappal hosszabbítható meg.

Ha a szakhatóság a **hozzájárulását határozott időre adta meg**, a működést engedélyező szerv a lakhatási szolgáltatást biztosító adott ingatlant, egyéb esetben a szolgáltatást a szakhatósági állásfoglalásban meghatározott időre **ideiglenes hatállyal** jegyzi be.

Szakértők

Családi gyermekfelügyelet bejegyzése iránti eljárásban ki kell kérni a járási népegészségügyi intézet - az engedélyes címe szerint illetékes - **vezető védőnőjének** (a továbbiakban: védőnő) **véleményét**. A védőnő - a megkereséstől számított tizenöt napon belül - helyszíni vizsgálat alapján azt véleményezi, hogy a családi gyermekfelügyelet körülményei alkalmasak-e a 2-4 éves gyermekek ellátására.

Az engedélyes bejegyzése iránti eljárásban a **szakmai programot a Főigazgatóság**, illetve a feladatkörébe tartozó engedélyes és szolgáltatás esetén a kijelölt **egyházi módszertani intézmény szakértőként véleményezi**. A Főigazgatóság nem járhat el az általa fenntartott engedélyesek, a kijelölt egyházi módszertani intézmény nem járhat el a saját ügyében.

A Főigazgatóság és a kijelölt egyházi módszertani intézmény a szakértői véleményét időszakos férőhelybővítés esetén - a kirendelő végzés vele való közlésétől számított - nyolc munkanapon belül, egyéb esetben - a kirendelő végzés vele való közlésétől számított - **harminc napon belül készíti el**. A működést engedélyező szerv a határidőt - a Főigazgatóságnak, illetve a kijelölt egyházi módszertani intézménynek a határidő letelte előtt benyújtott indokolt kérelmére - **egy alkalommal**, időszakos férőhelybővítés esetén legfeljebb öt munkanappal, egyéb esetben **legfeljebb tizenöt nappal meghosszabbíthatja**.

Helyszíni szemle

A működést engedélyező szerv az engedélyes címén, a lakhatási szolgáltatást biztosító ingatlanban, rehabilitációs szociális intézményi ellátás esetén a külső férőhelyek elhelyezésére szolgáló lakásban (lakrészben), az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségben, valamint jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a szakmai központban és szükség esetén a diszpécserközpontban helyszíni szemlét tart.

A működést engedélyező szerv a támogató szolgáltatáshoz használni kívánt gépjármű vizsgálata céljából szemlét tart.

10. Bejelentési kötelezettség

Az alcím alatt szereplő azon változásjelentési kötelezettségek szerepelnek, amelyek adatomódosítással nem járnak, illetve megelőzik az adatomódosítás iránti kérelmet.

A bejelentési kötelezettségek eseteinek ismerete a fenntartók számára lényeges, mivel a kötelezettségek egy részének elmulasztása igazgatási bírsággal szankcionálható. A bejelentési kötelezettségekre vonatkozó eddig előírások lényegében nem változtak, az új fogalomrendszerbe vannak illesztve.

Utólagos bejelentési kötelezettség:

A fenntartó köteles az illetékes szociális és gyámhivatalnak **a változást követő tizenöt napon belül** bejelenteni az alábbiakat:

1. Ha – nappali szociális ellátás, bentlakásos szociális intézményi ellátás, támogatott lakhatás, bölcsőde, hetes bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, gyermekotthon és utógondozó otthon esetén - a szolgáltatásba korábban erre a célra nem szolgáló épületet (épületrészt) vont be, vagy a szolgáltatásból korábban erre a célra szolgáló épületet (épületrészt) vont ki, és a változások adatközlését nem teszik szükségessé.

E bejelentési kötelezettség elmulasztása esetében szociális igazgatási bírság és gyermekvédelmi igazgatási bírság (továbbiakban: bírság) szabható ki.

2. A bejegyzés alapjául szolgáló, fent nem említett lényeges körülményben változás következett be, így különösen, ha a személyi vagy tárgyi feltételek lényegesen megváltoznak, a szolgáltató, engedélyes vezetőjének személye megváltozik, vagy a szakmai program, illetve az ellátási szerződés lényeges eleme megváltozik, és a változások adatközlését nem teszik szükségessé.

E bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt bírság nem szabható ki.

A fenntartó köteles az **ok bekövetkeztétől számított öt napon belül** bejelenteni az érintett ellátottaknak és törvényes képviselőiknek, az illetékes szociális és gyámhivatalnak és - ahol működik - az érdekképviseleti fórumnak, illetve az ellátotti önkormányzatnak, ha

- az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultsága a megszűnt vagy szünetel,
- az egyéni vállalkozói tevékenysége folytatásának megtiltása iránt eljárás indult,
- az egyéni vállalkozói tevékenysége folytatásának megtiltása iránt indult eljárás befejeződött,
- a jogutód nélküli megszűnése iránt eljárás indult,
- a jogutód nélküli megszűnése iránt indult eljárás befejeződött.

Kivétel: ha a fenntartó egyéni vállalkozó meghal, vagy cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezik, az özvegy, az örökös, illetve a gondnok köteles ezt az illetékes szociális és gyámhivatalnak az ok bekövetkeztétől számított **tíz napon belül** bejelenteni.

Előzetes bejelentési kötelezettség:

Az **egyházi fenntartó, a nem állami fenntartó és az ellátási kötelezettséget teljesítőnek nem minősülő állami fenntartó** szociális **alapszolgáltatás, gyermekjóléti szolgáltatás és gyermekek napközbeni ellátása** esetén **legalább két hónappal, bentlakásos szociális intézményi ellátás, támogatott lakhatás, gyermekek átmeneti gondozása, otthont nyújtó ellátás és utógondozói ellátás** esetén **legalább hat hónappal korábban** köteles bejelenteni

a) az érintett ellátottaknak és törvényes képviselőiknek,

b) az illetékes szociális és gyámhivatalnak, és

c) - ahol működik - az érdekképviseleti fórumnak, illetve az ellátotti önkormányzatnak, ha **kérelmezni fogja az engedélyes törlését**, vagy olyan **adatközlését, amelynek következtében ellátás megszüntetésére kerül sor**.

Ellátási szerződés, illetve az Szt. 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás a bejelentési kötelezettség teljesítésére ettől eltérő, de legalább egy hónapos határidőt is megállapíthat.

A bejelentési kötelezettség határideje az engedélyes törlése, illetve az adatközlés iránti kérelem benyújtását megelőző nyolcadik nap, ha a fenntartó az ellátottakról megfelelően gondoskodik.

11. Adatközlés

Az alcím alatt szereplő azon változásjelentési kötelezettségek szerepelnek, amelyek adatszolgáltatással járnak (korábban működési engedély módosítás néven gyűjtötte csoportba a jogszabály).

Az adatszolgáltatás eseteinek ismerete a fenntartók számára lényeges, mivel a kötelezettségek egy részének elmulasztása indirekt módon érinti az állami támogatásra való jogosultságot.

A fenntartó köteles kérelmezni az adatszolgáltatást, ha a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok megváltoznak.

Fenntartóváltozás esetén az adatszolgáltatási kérelmet a **korábbi és az új fenntartónak együttesen kell benyújtania** az általános jogutódlással történő fenntartóváltozás kivételével.

Az adatszolgáltatás iránti kérelemhez **csak a változással összefüggő**, valamint az adatszolgáltatás során jogszabály alapján vizsgálendő egyéb körülményekkel kapcsolatos – e kormányrendelet 5. melléklet szerinti – **iratokat kell csatolni**.

A szolgáltatói nyilvántartás adatait a működést engedélyező szerv jogszabályban meghatározott esetekben hivatalból módosítja.

Előzetes adatszolgáltatási kérelem:

A fenntartó az adatszolgáltatást azt megelőzően köteles kérelmezni, hogy az engedélyest elkezdene az adatszolgáltatás iránti kérelemben foglaltaknak megfelelően működtetni, kivételt képeznek az utólagos adatszolgáltatás körébe tartozó esetek.

Utólagos adatszolgáltatási kérelem:

A fenntartó az adatszolgáltatást legkésőbb az ok bekövetkeztétől számított **egy hónapon belül köteles kérelmezni** az alábbi esetekben

1. az **adatokban bekövetkező változás** miatt,
2. a szolgáltató, engedélyes nevének, **adószámának megváltozása** miatt,
3. közterület átnevezéséből, átszámozásából adódó címváltozás miatt,
4. a fenntartó és a szolgáltató, engedélyes **telefonszámának, telefaxszámának, elektronikus levélcímének és honlapcímének, valamint a kapcsolattartó nevének, beosztásának, telefonszámának és elektronikus levélcímének** bejegyzése, módosítása és törlése miatt,
5. az **ellátási szerződés adataiban bekövetkező változás** miatt,
6. a **helyettes szülő, nevelőszülő halála**, vagy **jogviszonyának** azonnali hatállyal történő **megszüntetése miatt**,
7. be nem töltött **férőhelyek megszüntetése** miatt, valamint házi segítségnyújtás esetén az **ellátható személyek számának**, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a **kihelyezhető jelzőkészülékek számának csökkentése** miatt, ha ez ellátás megszüntetésével nem jár, és
8. **általános jogutódlással történő fenntartóváltozás** miatt.

A fenti okok miatt adatszolgáltatás **korlátozásokra tekintet nélkül kérelmezhető**, az ilyen okból történő adatszolgáltatás a negyedéves és az éves korlátozás számítása során nem vehető figyelembe.

A fentiekben túl egyéb adatszolgáltatás szociális szolgáltatás és gyermekjóléti szolgáltató tevékenység esetén **naptári negyedévenként és engedélyesenként egyszer, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység esetén naptári hónaponként és engedélyesenként egyszer** kérelmezhető.

Fenntartóváltozás miatt adatszolgáltatás naptári évenként egyszer kérelmezhető.

Az adatszolgáltatásra az engedélyes bejegyzésére vonatkozó szabályokat az ebben az alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Adatszolgáltatás esetén - ha jogszabály másként nem rendelkezik - **a működést engedélyező szerv a változással összefüggő körülményeket vizsgálja**, és ezekkel kapcsolatban folytat le bizonyítási eljárást.

Ha a működést engedélyező szerv tudomására jutott tény vagy adat alapján kétséges, hogy az engedélyes a kérelemmel nem érintett, jogszabályokban meghatározott feltételeket teljesíti-e, a működést engedélyező szerv egyéb működési feltételeket is megvizsgálhat, azokkal kapcsolatban bizonyítási eljárást folytathat le, szükség esetén a bejegyzés során szakhatóságként eljáró hatóságokat is bevonhatja.

Ha a működést engedélyező szerv jogsértést állapít meg, erre hivatkozva - a kérelemmel érintett változások és a jogsértés jellegétől függően - a kérelmet elutasíthatja, illetve alkalmazhatja a 14. alcímben meghatározott jogkövetkezményeket.

A szakértők és szakhatóságok bevonása, valamint a szemle vonatkozásában **az új kormányrendelet** nagyrészt **az Szmr. és a Gymsz. szerinti szabályokat veszi át.**

A bejegyzésre vonatkozó szabályokhoz hasonlóan a különböző szolgáltatásokat tipizálva **csoportosan szabályozza a szakhatósági kijelölést.**

A módszertani intézmény szakértőként történő bevonására vonatkozó szabályok változtak.

A működést engedélyező szerv a szakmai program véleményezésére a Főigazgatóságot, illetve a kijelölt egyházi módszertani intézményt szakértőként rendeli ki

1. **fenntartóváltozás esetén**, az általános jogutódlással történő fenntartóváltozás kivételével,
2. ha a módosítás **új szolgáltatás** vagy szociális szolgáltatás esetén **új ellátotti csoport** bejegyzésére irányul, vagy
3. **ha szakértő kirendelése a működést engedélyező szerv szerint a szakmai program módosulása miatt szükséges,**

kivéve, ha az engedélyes a Főigazgatóság fenntartásában van, vagy az engedélyest a kérelem alapján a Főigazgatóság fenntartásába kívánják adni.

Ha az adatmódosítás következtében **ellátás megszüntetésére** kerül sor, az adatmódosításnak az ellátási kötelezettséget teljesítő **állami fenntartó esetén** az a feltétele, hogy a fenntartó **az ellátottakról megfelelően gondoskodott, egyéb fenntartó esetén** az a feltétele, hogy a fenntartó megszüntetésre **vonatkozó bejelentési kötelezettségének határidőben eleget tett.**

Általános jogutódlással történő fenntartóváltozás és a fenntartó vagy kapcsolattartója adataiban bekövetkező változás esetén ezeket az adatokat az eljáró működést engedélyező szerv a fenntartó valamennyi engedélyesének adatai között - erre irányuló kérelem hiányában hivatalból - módosítja.

A **szolgáltató nevének, adószámának vagy székhelyének megváltozása** esetén ezeket az adatokat az eljáró működést engedélyező szerv a szolgáltató valamennyi telephelyének adatai között - erre irányuló kérelem hiányában hivatalból - módosítja.

12. Az engedélyes törlése

A működést engedélyező szerv az **engedélyest törli a szolgáltatói nyilvántartásból**

- a **fenntartó** - jogszabályoknak és az ellátási szerződésben foglaltaknak megfelelő **- kérelmére,**
- a **fenntartó egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultságának megszűnése,** e tevékenység folytatásának megtiltása vagy szüneteltetése **esetén** kivéve, ha
  - o a fenntartó egyéni vállalkozó halála esetén, ha az özvegy, illetve az örökös határidőben benyújtott kérelmére a fenntartóváltozást bejegyzik,
  - o a fenntartó egyéni vállalkozó cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezése esetén, ha a gondnok az ok bekövetkeztétől számított egy hónapon belül bejelenti, hogy az egyéni vállalkozói tevékenységet az egyéni vállalkozó nevében és javára folytatja,
  - o ha a fenntartó egyéni vállalkozó egyéni céget alapított, vagy átruházással megszerezte az egyéni cég vagyoni betétjét, és határidőben benyújtott kérelmére a fenntartóváltozást bejegyzik.

- a **fenntartó jogutód nélküli megszűnése esetén,**
- **törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott egyéb esetben.**

A fenntartó **köteles kérelmezni az engedélyes törlését** a szolgáltatói nyilvántartásból, vagy az engedélyest más fenntartó fenntartásába adni, **mielőtt**

- az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetését vagy szüneteltetését az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró, országos illetékességű hatóságnak bejelentené, illetve a jogutód nélkül megszűnését kérné,
- az engedélyest megszüntetné, vagy fenntartásával felhagyna.

A fenntartó **köteles kérelmezni az engedélyes törlését mielőtt az engedélyes a szolgáltatás nyújtásával felhagyna.**

Az **ellátási kötelezettséget teljesítő állami fenntartó** kérelmére az engedélyes akkor törölhető a szolgáltatói nyilvántartásból, ha a fenntartó **az ellátottakról megfelelően gondoskodott.**

Az **egyházi fenntartó, a nem állami fenntartó** és az **ellátási kötelezettséget teljesítőnek nem minősülő állami fenntartó** kérelmére az engedélyes akkor törölhető a szolgáltatói nyilvántartásból, ha a fenntartó **bejelentési kötelezettségének határidőben eleget tett.**

Az engedélyesnek a szolgáltatói nyilvántartásból történő törlése esetén a VI. Fejezetben szereplő **bejegyzés nélkül nyújtott szolgáltatásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.**

V. FEJEZET ELLENŐRZÉS

13. Az ellenőrzés lefolytatása

Az alcím alatt a működést engedélyező szerv által végzett ellenőrzés szabályai kerülnek rögzítésre. Változás az, hogy a módszertani intézményekre vonatkozó ügyintézési határidő harminc napról negyvenöt napra növekszik.

A működést engedélyező szerv

- **otthon nyújtó ellátás, utógondozói ellátás és területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás** esetén **legalább évente,**
- időszakos férőhelyek esetén a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett **működési időszakban,** az időszakos férőhelyek több évre történő bejegyzése esetén legalább két évente,
- a fent nem említett esetben **legalább két évente**

hivatalból ellenőrzi, hogy az engedélyes a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e (a továbbiakban: rendes ellenőrzés).

A működést engedélyező szerv jogszabályban foglaltak szerint **éves ellenőrzési tervet** készít, amelyet megküld az NRSZH-nak, a Főigazgatóságnak, az érintett kijelölt egyházi módszertani intézménynek és a járási népegészségügyi intézeteknek.

Az e kormányrendelet szerinti hatósági ellenőrzés kérelemre nem indítható meg.

A működést engedélyező szerv helyszíni ellenőrzést tart

- rendes ellenőrzés során,
- ha tudomására jut, hogy az engedélyes személyi, tárgyi feltételei vagy működése az ellátottak életét, testi épségét, egészségét vagy az ellátott gyermekek fejlődését veszélyezteti, vagy más jogát sérti, vagy az engedélyes működésére vonatkozó jogszabályokat vagy a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltakat súlyosan megsértették,
- új épületrész bevonása, illetve épületrész kivonása esetében a bejelentést követő harminc napon belül.

A szociális és gyámhivatal rendes ellenőrzés és szükség esetén más ellenőrzés során a **szakmai programban foglaltak megvalósulása és a szolgáltatások szakmai**

megfelelőségének kérdésében a Főigazgatóságot, illetve a kijelölt egyházi módszertani intézményt szakértőnek rendeli ki. A Főigazgatóság nem járhat el az általa fenntartott engedélyesek, a kijelölt egyházi módszertani intézmény nem járhat el a saját ügyében.

A Főigazgatóság és a kijelölt egyházi módszertani intézmény a szakértői közreműködés során helyszíni ellenőrzést is végez, amelyet lehetőleg **a működést engedélyező szerv helyszíni ellenőrzésével azonos vagy ahhoz közeli időpontban kell lefolytatni.**

A Főigazgatóság és a kijelölt egyházi módszertani intézmény a **szakvéleményét** a kirendelő végzés vele való közlésétől számított **negyvenöt napon belül készíti el**, és küldi meg a működést engedélyező szervnek. A működést engedélyező szerv a határidőt - a Főigazgatóságnak, illetve a kijelölt egyházi módszertani intézménynek a határidő letelte előtt benyújtott indokolt kérelmére - **egy alkalommal, legfeljebb tizenöt nappal meghosszabbíthatja.**

A működést engedélyező szerv a Főigazgatóság és a kijelölt egyházi módszertani intézmény szakértői véleményének másolatát megküldi a fenntartónak és az engedélyesnek.

Családi gyermekfelügyelet ellenőrzése során a szolgáltatás körülményeivel kapcsolatban ki kell kérni a **védőnő véleményét.**

Az ellenőrzés során a működést engedélyező szerv az **ellátottjogi és a gyermekjogi képviselőtől adatot és tájékoztatást kérhet.** Az ellátottjogi és a gyermekjogi képviselő köteles a kért adatot és tájékoztatást a felhívás kézhezvételét követő tizenöt napon belül megadni.

Ha a Ket. másként nem rendelkezik, az eljárás során **a fenntartó, a szolgáltató és az engedélyes köteles átadni, illetve megküldeni az érdemi döntéshez szükséges adatokat és iratokat a működést engedélyező szervnek.**

A működést engedélyező szerv az **ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet megküldi**

- a fenntartónak,
- az engedélyesnek,
- költségvetési támogatással működő engedélyes, valamint finanszírozási szerződéssel működtetett támogató szolgáltatás, közösségi ellátások, utcai szociális munka és krízisközpontot működtető családok átmeneti otthona esetén másolatban - elektronikus levélben - az igazgatóságnak, és
- támogató szolgáltatás, közösségi ellátások, utcai szociális munka és krízisközpontot működtető családok átmeneti otthona esetén, az első fokú eljárás során másolatban - elektronikus levélben - az NRSZH-nak.

Ha az engedélyes működésével kapcsolatban **más hatóság észlel hiányosságot, azt nyolc napon belül jelzi az illetékes szociális és gyámhivatalnak.**

A működést engedélyező szerv szociális étkeztetés, nappali szociális ellátás, bentlakásos intézményi ellátás, az Szt. 75. § (2) bekezdés c) pontja szerinti lakhatási szolgáltatás esetén, illetve ha az Szt. 75. § (1) bekezdés d) pontja szerinti szolgáltatásokat a támogatott lakhatást nyújtó engedélyes maga nyújtja, továbbá családi napközi, alternatív napközbeni ellátás, bölcsőde, hetes bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, gyermekotthon és utógondozó otthon esetén - a rendes ellenőrzést megelőzően legalább tizenöt nappal - ellenőrzés lefolytatása céljából **megkeresi a járási népegészségügyi intézetet.**

Ha a működést engedélyező szerv a fenti vagy más esetben a **járási népegészségügyi intézetet vagy a bejegyzés során szakhatóságként eljáró más hatóságot** (a továbbiakban együtt: ellenőrző társhatóság) **ellenőrzés lefolytatása céljából megkeresi**, az a feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésekben az engedélyesnél, a **működést engedélyező szervvel együttműködve, harminc napon belül ellenőrzést folytat le.**

Szociális étkeztetés, bentlakásos szociális intézményi ellátás, bölcsőde, hetes bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona és gyermekotthon, valamint meleg étkeztetést nyújtó nappali szociális ellátás, lakóotthon, támogatott lakhatás, családi napközi, alternatív napközbeni ellátás, családok átmeneti otthona és utógondozó otthon esetén a járási népegészségügyi intézet a hatáskörébe tartozó feltételeken túl a táplálkozás-egészségügyi és dietetikai feltételek teljesítését is ellenőrzi.

Az ellenőrző társhatóság az engedélyesnél lefolytatandó ellenőrzésről előzetesen értesíti az illetékes szociális és gyámhivatalt, ha az ellenőrzés lefolytatása céljából nem működést engedélyező szerv kereste meg.

Ha az ellenőrző társhatóság vagy más hatóság engedélyest ellenőriz, az ellenőrzéséről készült jegyzőkönyv másolatát megküldi annak a működést engedélyező szervnek, amely az ellenőrzés lefolytatása céljából megkereste, nem a működést engedélyező szerv megkeresésére lefolytatott ellenőrzés esetén pedig az illetékes szociális és gyámhivatalnak, az ügyben hozott döntését közli azzal a működést engedélyező szervvel, amely az ellenőrzés lefolytatása céljából megkereste, nem a működést engedélyező szerv megkeresésére lefolytatott ellenőrzés esetén pedig az illetékes szociális és gyámhivatallal.

14. Jogkövetkezmények

Az alcím alatt kerülnek szabályozásra a működést engedélyező szerv ellenőrzése nyomán alkalmazható jogkövetkezmények. Az Szmr. és a GyMr. rendelkezéseihez képest részletesebben és strukturáltabban kerülnek rögzítésre a jogsértés esetében alkalmazható szankciók.

Ellenőrzést követő jogkövetkezmények

A működést engedélyező szerv az ellenőrzés során tett megállapítások alapján

1. az engedélyest **törli a szolgáltatói nyilvántartásból**, ha az **engedélyes megszűnt vagy szolgáltatást nem nyújt**,
2. az ellátottak számára **nyitva álló egyéb helyiséget**, a lakhatási szolgáltatást biztosító **ingatlant**, illetve a **külső férőhelyet** - szükség szerint a **férőhelyszám egyidejű csökkentésével** - **törli a szolgáltatói nyilvántartásból**, ha az elhelyezésére szolgáló épület (épületrész) állaga az ellátottak életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyezteti,
3. a **helyettes szülőt, nevelőszülőt** - szükség szerint a **férőhelyszám egyidejű csökkentésével** - **törli a szolgáltatói nyilvántartásból**, ha az ellátottak életét, testi épségét, egészségét vagy az ellátott gyermekek fejlődését súlyosan veszélyezteti, illetve más alapvető jogát súlyosan sérti, vagy jogszabály kizárja, hogy helyettes szülőként, nevelőszülőként működjön,
4. az engedélyes **épületének egy részét lezáratja**, ha az engedélyes **működőképességének fenntartása mellett megfelelően lezárható**, és állaga az ellátottak életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyezteti,
5. az **engedélyest törli a szolgáltatói nyilvántartásból**, és **kötelezi a fenntartót a szolgáltatásnyújtás megszüntetésére**, ha az engedélyes személyi, tárgyi feltételei vagy működése az ellátottak életét, testi épségét, egészségét vagy az ellátott gyermekek fejlődését súlyosan veszélyezteti, vagy más alapvető jogát súlyosan sérti,
6. a **szolgáltatói nyilvántartás adatait** az ellenőrzés során megállapított tényeknek és a jogszabályoknak megfelelően **hivatalból módosíthatja, ha a fenntartó elmulasztott adatmódosítást kérni**.
7. Az 1-3, és az 5. pontban nem említett jogsértés esetén a jogsértés jellegétől és súlyától függően, az ellátottak érdekeinek figyelembevételével
  - legalább húsz napos, de legfeljebb négy hónapos határidő megjelölésével felszólíthatja a fenntartót a hiányosság vagy más jogsértés megszüntetésére, és a jogszerű működés helyreállítására,

- a felszólítással egyidejűleg - ha az ellátottak Szt., illetve Gyvt. szerinti jogainak megóvása érdekében szükséges - legfeljebb a hiányosság vagy más jogsértés megszüntetéséig, és a jogszerű működés helyreállításáig megtilthatja újabb ellátottak felvételét,
- az ügynek az ellátottak, az ellátási érdek és a fenntartó szempontjából is előnyös rendezése érdekében a hiányosság - legfeljebb három éven belül történő - megszüntetéséről a fenntartóval hatósági szerződést köthet,
- kötelezheti a fenntartót és a szolgáltatót, hogy a jogsértő személyt küldje az Országos Szociális és Gyermekvédelmi Továbbképzési és Szakvizsga Bizottság által minősített továbbképzésre,
- a jogsértéssel érintettek között egyeztető megbeszélés tartása iránt intézkedhet,

8. az Szt. 92/L. § (1) bekezdésében, illetve a Gyvt. 100/A. § (1) bekezdésében meghatározott esetben bírságot szabhat ki. (369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés)

A hiányosság vagy más jogsértés megszüntetésére, és a jogszerű működés helyreállítására **megállapított határidő a fenntartó kérelmére indokolt esetben egyszer, legfeljebb két hónappal meghosszabbítható.**

A Ket. 94. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazásának van helye², azaz az alábbi **jogkövetkezmények mérlegelés nélkül alkalmazhatók** abban az esetben, ha az ellátási célra használt épület, helyiség állaga, vagy ha az engedélyes személyi, tárgyi feltételei vagy működése az ellátottak életét, testi épségét, egészségét vagy az ellátott gyermekek fejlődését súlyosan veszélyezteti, illetve más alapvető jogát súlyosan sérti.

Szintén Ket. 94. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazásának van helye **bírság kiszabása esetén**

- az Szt. 92/L. § (1) bekezdés b), e) és i)-k) pontja szerinti szociális igazgatási bírság tényállások esetében,
[92/L. § (1) A működést engedélyező szerv szociális igazgatási bírságot (a továbbiakban: bírság) szabhat ki
b) a fenntartóval, a jogsértés során a fenntartó nevében eljáró személlyel, illetve a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével szemben, ha a fenntartó, illetve a szociális szolgáltató, intézmény az ellátottak e törvényben biztosított valamely jogát megsérti, így különösen, ha az ellátottak, törvényes képviselőik, illetve az ellátotti érdek-képviselői szervek felé fennálló tájékoztatási, bejelentési kötelezettséget megszegik, az ellátottat vagy az ellátotti érdekképviselői szervet akadályozzák jogai gyakorlásában, illetve abban, hogy a működést engedélyező szervhez, más

² A Ket. 94. § törvényi szabály célja az volt, hogy kisebb jogsértések esetén (pl. kisebb jelentőségű adminisztratív mulasztások esetén) ne lehessen a jogsértőt azonnal szankcionálni, csak akkor, ha a jogsértést felszólítás ellenére sem hagyja abba. A Ket. e főszabály alól számos kivételt ismer. Az alábbi kivételek esetében azonnali szankcionálásra van lehetőség, ha hatósági eljárás lefolytatása nélkül a helyzet nem orvosolható (pl. a működési engedélyt a szolgáltató nem kérte meg és annak hiányában nyújt szociális szolgáltatást). a jogsértő „visszaeső”, jogszabály a Ket. 94. § (2) bekezdés b) pontja alapján, az ott felsorolt értékek védelme érdekében elrendeli.

A Ket. viszonylag széles mérlegelési lehetőséget biztosít a jogalkotónak arra, hogy megállapítsa az „első alkalommal” alkalmazható szankciók fajtáját és körét, amivel a Gyvr. és az Szmr. szabályainak megalkotása során élt is a jogalkotó.

Azzal, hogy kimondja, a Ket. 94. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazásának van helye, a hivatkozott jogkövetkezményeket a Ket. felhatalmazása alapján teszi „első alkalommal” alkalmazhatóvá, mégpedig minden további feltétel vizsgálata nélkül. A Ket. 94. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt körülmények (élet, testi épség védelme stb.) ugyanis nem a jogalkalmazóra, hanem a jogalkotóra vonatkoznak („azt jogszabály ... azért zárja ki, mert...”). A Gyvr. és az Szmr. hivatkozott rendelkezéseiben meghatározott szankciókat – néhány bírságtényállás kivételével, csak az ott leírt feltételek vizsgálata mellett kell/lehet alkalmazni. A hatóságok a 94. § (2) bekezdés b) pontja szerinti feltételek meglétét tovább már nem mérlegelhetik: arra a Ket. szerint nincs lehetőségük, azt a jogalkotó a Gyvr. és az Szmr. hivatkozott rendelkezéseinek megalkotása során megtette. Természetesen a Ket. 94. § (2) bekezdés b) pontjában említett némely körülmény vizsgálatra kerül a szankció megállapításakor, hiszen pl. ugyanazokra a védett értékekre a Gyvr. és az Szmr. maga is hivatkozik (még ha az alapvető jogok esetén nem is feltétlenül ugyanazzal a tartalommal). Ebben az esetben azonban a hatóság ezeket, mint a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális jogszabályokban előírt feltételeket, mérlegelési szempontokat stb. vizsgálja, nem pedig mint a Ket. 94. § (2) bekezdés b) pontja szerinti feltételeket.

hatósághoz vagy az ellátottjogi képviselőhöz forduljon, vagy a szociális szolgáltató, intézmény vezetője, illetve a fenntartó a panaszt határidőben nem vizsgálja ki,
 e) a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével vagy - ha a feltételeket a fenntartó nem biztosítja - a fenntartóval szemben, ha a szociális szolgáltató, intézmény nem nyújtja azokat a szolgáltatásokat, amelyeket az engedélyezett szociális szolgáltatásra vonatkozó jogszabályok alapján nyújtania kell,
 i) a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével vagy - ha a személyi térítési díjat, illetve a költőpénzt a fenntartó állapította meg - a fenntartóval szemben, ha a személyi térítési díj, illetve a költőpénz megállapítására vagy összegére vonatkozó szabályokat megszegik,
 j) a fenntartóval, valamint állami fenntartású intézmény esetén a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével, egyházi fenntartású vagy nem állami fenntartású intézmény esetén a 94/C. §, illetve a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/D. § szerinti megállapodás megkötése, módosítása, illetve megszüntetése során a fenntartó nevében eljáró személlyel szemben, ha az egyszeri hozzájárulás megállapítására, összegére, megfizetésére vagy visszafizetésére vonatkozó szabályokat megszegik,
 k) a fenntartóval és a nevében vagyoni előnyt kérő személlyel szemben, valamint azzal a személlyel, szervezettel szemben, amelynek a vagyoni előnyt nyújtották, ha a 119/A. § szerinti tilalmat megsértik.]

- az Szt. 92/L. § (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti szociális igazgatási bírság tényállások esetében, ha az ellátottnak, törvényes képviselőjének, hozzátartozójának vagy a térítési díjat, illetve az egyszeri hozzájárulást megfizető személynek az Szt. szerinti jogai sérülnek,
 [92/L. § (1) A működést engedélyező szerv szociális igazgatási bírságot (a továbbiakban: bírság) szabhat ki
 f) az állami fenntartó által fenntartott (a továbbiakban: állami fenntartású) szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével szemben, ha a 94/C. § vagy a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/B. § szerinti megállapodás, annak módosítása vagy a szociális szolgáltató, intézmény vezetője által történő megszüntetése jogszabályba ütközik,
 g) az egyházi fenntartóval, nem állami fenntartóval, valamint a 94/C. §, illetve a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/D. § szerinti megállapodás megkötése, módosítása, illetve megszüntetése során az egyházi fenntartó vagy a nem állami fenntartó nevében eljáró személlyel szemben, ha a megállapodás, annak módosítása vagy a fenntartó által történő megszüntetése jogszabályba ütközik,]
- a Gyvt. 100/A. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti gyermekvédelmi igazgatási bírság tényállás esetében,
 [100/A. § (1) A működést engedélyező szerv vagy a gyámhatóság ellenőrzési jogkörében jogsértésenként legfeljebb 200 ezer forint összegű gyermekvédelmi igazgatási bírságot szabhat ki
 a) a működtetővel, az intézményvezetővel, illetve a fenntartóval szemben, ha a működtető, a szolgáltató, az intézmény, illetve a fenntartó a gyermeknek az e törvényben biztosított jogait megsérti,
 b) a működtetővel, az intézményvezetővel, illetve a fenntartóval szemben, ha a működtető, a szolgáltató, az intézmény, illetve a fenntartó a tájékoztatási kötelezettséget megszegi, vagy a gyermeket, a szülőt vagy más törvényes képviselőt, az érdekeképviselői szervezet akadályozzák jogai gyakorlásában, illetve abban, hogy a működést engedélyező szervhez, a gyermekjogi képviselőhöz vagy más hatósághoz forduljon, vagy az intézményvezető, illetve a fenntartó a panaszt határidőben nem vizsgálja ki,]
- a 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdés a) pontja, a 24. § és a 25. § szerinti, azaz új épületrész ellátásba történő bevonása, épületrész ellátásból való kivonása esetén, a szolgáltatás megszüntetése és a fenntartói tevékenység szüneteltetése, megszűnése esetén fennálló bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt.

Megteendő intézkedések elmulasztását követően alkalmazható jogkövetkezmények

Ha a fenntartó a hiányosság vagy más jogsértés megszüntetésére, és a jogszerű működés helyreállítására megállapított határidőn belül nem igazolja, hogy a felszólításban foglaltaknak eleget tett, vagy a felszólításban foglaltak teljesítésének megállapítása érdekében egyébként szükséges, a működést engedélyező szerv utóellenőrzést tart.

Ha a fenntartó a hiányosságot vagy más jogsértést határidőben nem szünteti meg, és a jogszerű működést határidőben nem állítja helyre, a **működést engedélyező szerv** a jogsértés jellegétől és súlyától függően, az ellátottak érdekeinek figyelembevételével az alábbiakról dönthet:

1. a **határozatlan vagy határozott időre bejegyzett** lakhatási szolgáltatást biztosító ingatlan, illetve szolgáltatás bejegyzését feltételek előírása mellett - legfeljebb két évig hatályos - **ideiglenes hatályú bejegyzésre módosíthatja,**

2. az ügynek az ellátottak, az ellátási érdek és a fenntartó szempontjából is előnyös rendezése érdekében a hiányosság - legfeljebb három éven belül történő - megszüntetéséről a fenntartóval **hatósági szerződést köthet**,
3. a hiányosság vagy más jogsértés megszüntetéséig, és a jogszerű működés helyreállításáig **megtilthatja újabb ellátottak felvételét**,
4. **az engedélyes épületének egy részét lezárathatja**, ha az engedélyes működőképességének fenntartása mellett megfelelően lezárható,
5. szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások, utcai szociális munka és gyermekjóléti szolgáltatás esetén **csökkentheti az ellátási területet**, ha az engedélyes a biztosított feltételek alapján a szolgáltatást a teljes ellátási területen nem tudja nyújtani,
6. **csökkentheti a férőhelyszámot**, házi segítségnyújtás esetén **az ellátható személyek számát**, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén **a kihelyezhető jelzőkészülékek számát**,
7. a **helyettes szülőt, nevelőszülőt** - szükség szerint a férőhelyszám egyidejű csökkentésével - **törölheti a szolgáltatói nyilvántartásból**,
8. az ellátottak számára nyitva álló egyéb **helyiséget, a lakhatási szolgáltatást biztosító ingatlant, illetve a külső férőhelyet** - szükség szerint a férőhelyszám egyidejű csökkentésével - **törölheti a szolgáltatói nyilvántartásból**,
9. a **szolgáltatói nyilvántartás adatait** az ellenőrzés során megállapított tényeknek és a jogszabályoknak megfelelően **hivatalból módosíthatja**, ha a fenntartó elmulasztott adatmódosítást kérni,
10. **egyházi fenntartású és nem állami fenntartású** bentlakásos szociális intézményi ellátás és támogatott lakhatás esetén az Szt. szerint **határozhat a költségvetési támogatás visszatartásáról**,
11. **kötelezheti a fenntartót és a szolgáltatót**, hogy a **jogsértő személyt küldje** az Országos Szociális és Gyermekvédelmi Továbbképzési és Szakvizsga Bizottság által **minősített továbbképzésre**,
12. a jogsértéssel érintettek között egyeztető **megbeszélés tartása iránt intézkedhet**,
13. az **engedélyest törölheti a szolgáltatói nyilvántartásból, és kötelezheti a fenntartót a szolgáltatásnyújtás megszüntetésére**,
14. az Szt. 92/L. § (1) bekezdésében, illetve a Gyvt. 100/A. § (1) bekezdésében meghatározott esetben **bírságot szabhat ki**.

A jogsértés és a jogkövetkezmények jellegének, valamint a jogsértés súlyának megfelelően egyidejűleg **több jogkövetkezmény is megállapítható**.

A **hatósági szerződésben** meg kell határozni azt az egy vagy több jogkövetkezményt, amelyik jogerőssé válik, ha a fenntartó a hatósági szerződésben foglaltakat megszegi. A hatósági szerződésben meghatározott jogkövetkezmény jogerőssé válását a működést engedélyező szerv végzéssel állapítja meg, ha ezzel a szolgáltatói nyilvántartás adatai módosulnak, vagy az engedélyesnek a szolgáltatói nyilvántartásból való törlésére kerül sor.

A jogsértés jellegétől és súlyától függően, az ellátottak érdekeinek figyelembevételével az **ideiglenes hatályú bejegyzés hatálya egy alkalommal, legfeljebb egy évvel meghosszabbítható**.

Újabb ellátottak felvétele hiányosságok megszüntetésének időpontjától eltérő időpontig is megtiltható, ha az egyidejűleg alkalmazott más jogkövetkezmény azt indokolja. Ha a tilalmat megszegik, a működést engedélyező szerv más jogkövetkezményt alkalmazhat.

A működést engedélyező szerv **az egyházi fenntartót és a nem állami fenntartót megillető költségvetési támogatást engedélyesenként egy naptári évben legfeljebb kétszer tarthatja vissza**. A működést engedélyező szerv a költségvetési támogatás visszatartását és a visszatartott összeg kiutalhatóságát elrendelő jogerős határozatát közli az igazgatósággal. Az igazgatóság a költségvetési támogatást a jogerős

határozat vele való közlését követő első esedékes utalástól kezdődően tartja vissza, illetve a visszatartott összeget - annak kiutalhatósága esetén - az első esedékes utaláskor folyósítja.

A működést engedélyező szerv a **hajléktalan személyek nappali ellátása, az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása esetén téli időszakban** akkor

1. törölheti az engedélyest a szolgáltatói nyilvántartásból,
  2. tilthatja meg újabb ellátottak felvételét,
  3. csökkentheti a férőhelyek számát, vagy
  4. zárathatja le az engedélyes épületének egy részét,
- ha az engedélyes személyi, tárgyi feltételei vagy működése az ellátottak életét, testi épségét vagy egészségét veszélyezteti vagy más alapvető jogát sérti.

Az engedélyes épületének lezárt része szolgáltatáshoz akkor használható, ha a működést engedélyező szerv a lezárást - az arra okot adó körülmény megszűnése esetén - a fenntartó kérelmére megszünteti.

Az Szt. 92/L. § (1) bekezdése és a Gyvt. 100/A. § (1) bekezdése alapján kiszabott bírságot a kiszabó határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül kell megfizetni az első fokon eljáró működést engedélyező szervnek, ha fizetési kedvezményt nem engedélyeztek.

15. Az NRSZH által lefolytatott ellenőrzés

Fontos változás, hogy az **új kormányrendelet továbbá gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások esetén is megteremti annak lehetőségét, hogy az NRSZH első fokú ellenőrzést folytasson le.**

A **NRSZH első fokú hatóságként hivatalból ellenőrizheti**, hogy az engedélyes a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e. Az NRSZH a **miniszter felkérésére hivatalból ellenőrzést végez.**

A NRSZH a **tárgyvetet megelőző év december 15-éig** éves **ellenőrzési tervet** készít, amelyet megküld a szociális és gyámhivataloknak, a minisztériumnak, a Főigazgatóságnak és a kijelölt egyházi módszertani intézményeknek.

Ha az NRSZH ellenőrzése során a szakmai programban foglaltak megvalósulása vagy a szolgáltatások szakmai megfelelőségének kérdésében szakértő kirendelése szükséges, a Hivatal a Főigazgatóságot, illetve a kijelölt egyházi módszertani intézményt rendeli ki szakértőnek.

Az NRSZH családi gyermekfelügyelet ellenőrzése során a szolgáltatás körülményeivel kapcsolatban kikérheti a védőnő véleményét.

Az NRSZH ellenőrzésére során a szakértő, a szakhatóság bevonásának szabályait, a társhatóság ellenőrzésére vonatkozó szabályokat, valamint a jogkövetkezményekre vonatkozó szabályokat alkalmazni kell azzal, hogy az NRSZH a bírságot kiszabó jogerős határozat másolatát a minisztériumnak küldi meg.

A NRSZH az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv másolatát a főszabályban foglaltakon túl elektronikus levélben megküldi az illetékes szociális és gyámhivatalnak, és miniszteri felkérés alapján végzett ellenőrzés esetén a miniszternek; a döntését az illetékes szociális és gyámhivatallal, és miniszteri felkérés alapján végzett ellenőrzés esetén a miniszterrel is közli.

A szociális és gyámhivatal, illetve az NRSZH nem állapíthat meg jogkövetkezményt, ha a másik működést engedélyező szerv ugyanazt a jogsértést már elbírálta, kivéve, ha a hiányosság vagy más jogsértés megszüntetésére, és a jogszerű működés helyreállítására az előírt határidőben és módon nem került sor, és a másik működést engedélyező szerv még nem intézkedett.

Ha az NRSZH az engedélyest teljes körűen leellenőrzi, a soron következő rendes ellenőrzés esedékességét az NRSZH ellenőrzésének időpontjától kell kiszámítani.

VI. FEJEZET BEJEGYZÉS HIÁNYÁBAN NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS

A fejezet átveszi az Szmr. és a GyMr. működési engedély nélkül működő szolgáltatásokra vonatkozó szabályait.

Pontosításra kerül, hogy az egyházi kiegészítő támogatás megtérítése nem tartozik bele azon a jogszabályi feltételekbe, amelyek részleges nem teljesítése esetén is ideiglenes működési engedélyt adhatnak ki bejegyzés hiányában nyújtott szolgáltatásra ellátási kötelezettség teljesítése okán.

VII. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. Hatályba léptető rendelkezés

A kormányrendelet 2013. december 1-jén lép hatályba.

17. Átmeneti rendelkezések

Az engedélyesnek **a szolgáltatói nyilvántartásba történő, hivatalbóli bejegyzése során** [Szt. 140/U. § (5) és (6) bekezdése, Gyvt. 161/V. § (5) és (6) bekezdése] **csak azon adatokkal kapcsolatos körülményeket kell vizsgálni**, amelyek **a működési engedélyben nem szerepelnek, vagy** amelyek **nem feleltethetők meg** a működési engedély adatainak.

Kizárólag ellátási érdekből az ideiglenes hatályú működési engedélyek 2014. december 31-éig meghosszabbított hatállyal is bejegyezhetők a szolgáltatói nyilvántartásba, és az ideiglenes hatályú bejegyzés hatálya **2014. december 31-éig meghosszabbítható**, ha

1. a fenntartó a kérelméhez csatolja a határozatlan idejű bejegyzéshez szükséges feltételek megteremtésére vonatkozó szakmai tervét, vagy az európai uniós forrás (TIOP 3.4.1/B-11/1., TIOP 3.4.2.-11/1.) felhasználására vonatkozó megkötött támogatási szerződés másolatát, és
2. gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység esetén a működési engedély ideiglenesre történő módosítására a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet 2013. december 1-jét megelőzően hatályos, hatósági ellenőrzésre vonatkozó szabályai szerint került sor.

18. Az Európai Unió jogának való megfelelés

Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 9-11. cikkének való megfelelést szolgálja.

19. Módosító rendelkezések

Hatályát veszti a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló **149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletben** a működési engedélyre és a működést engedélyező hatóságra vonatkozó szövegrész.

A szociális foglalkoztatás engedélyezéséről és a szociális foglalkoztatási támogatásról szóló **112/2006. (V. 12.) Korm. rendeletben** is átvezetésre kerül az elektronikus nyilvántartással összefüggő új fogalomrendszer.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló **226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet** (Nyr.) szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó rendelkezései átkerülnek az új kormányrendeletbe, a továbbiakban az Nyr. az országos jelentési rendszerrel és a KENYSZI-vel kapcsolatos szabályokat tartalmazza az új fogalomrendszerben.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló **331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Gyár.) 2. § (4) bekezdésében változik a másodfokú hatósági

és felügyeleti hatáskör kijelölése. A szociális és gyámhivatalnak a gyermekvédelmi és gyámügyi hatósági ügyekben - a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával és ellenőrzésével kapcsolatos ügyek kivételével - a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság és a felügyeleti hatóság a miniszter.

A szociális és gyámhivatal feladatai és hatásköreire vonatkozó szabályok módosulnak. A Gyár. 13. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép: a szociális és gyámhivatal ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával és ellenőrzésével kapcsolatos, jogszabályban meghatározott feladatokat.

A működést engedélyező szervek kijelölésére valamint a szolgáltatást nyújtók rendszeres ellenőrzésre vonatkozó szabályok átkerülnek az új kormányrendeletbe.

A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendeletben szintén átvezetésre kerül az új fogalomrendszer.

20.Hatályukat vesztő jogszabályok

Az új kormányrendelet hatályba lépésével **hatályát veszti** a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló **259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet**, valamint a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló **321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet**.

A Tájékoztató a jogszabályi szöveget nem helyettesíti, a leírtak a készítő szakmai álláspontját tükrözik, mely esetleges jogvita esetén az eljáró hatóságot nem köti, állásfoglalásnak nem minősül.

Felhasznált forrás:

T/12337 számú az egyes törvényeknek a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslathoz tartozó előterjesztés

<http://www.parlament.hu/irom39/12337/12337.pdf>

ÚTMUTATÓ a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi hatósági ellenőrzések során a jogkövetkezmények alkalmazásához

http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=print&content=full_szocpol_ellenorzes_utmutato

Budapest, 2013. november 15.

Erdős Zsuzsanna
szociálpolitikai szakértő